

AUSTAVINDEN

Organ for Vidrek grendelag

Julen 2002

Austavinden

Redaksjon 2002:

Martin Indregard
tlf. 76959621 og
90772497
epost: martini@online.no

Arna Flønes
tlf. 76959620
epost: kor@online.no

Layout:

Anders Øgsnes
tlf 769 40448 og
90625639
epost: ao@funn.no

Austavindens hjemmesider:

www.hildringstimen.no/austavinden/
Der finnes alle årgangene fra 1997 til i dag.

Utgiver:

Vidrek grendelag

Pris:

kr. 20 pr. år
(+ evt. porto kr. 15)

Medlemskap i grendelaget:

Voksne: kr. 25
Barn u/18 år: kr. 10

Redaksjonen ønsker alle lesere en fredelig jul og et godt nytt år. Spesielt takker vi alle bidragsyterne.

I 1980 hadde Austavinden et opplag på 100, i fjor ble det også trykt 100 eksemplarer så abonnementet har vært ganske stabilt gjennom disse årene.

ÆRESMEDLEMMER

Et ærverdig presseorgan som Austavinden, med over 20 år i bransjen, har naturligvis ordninger for å hedre sine mest trofaste lesere. Aløt tidlig i bladets liv blei det oppretta æresmedlemskap. Alle abonnenter som er over 90 år får Austavinden gratis - så hold ut! De første æresabonnentene var Enevold Kongsbakk og Olaf Kvamme. Nå er det Sigfrid Indregard og Margit Røssås som inngår i hedersrekka.

Smånytt fra bygda

Lars (Flønes Ravn) har kjøpt seg leilighet og etablert seg i byen. Vi nytter høvet til å takke han for mange års arbeid med data-redigering, hjemmesida og utsending av Austavinden. Han har, sin unge alder til tross, allerede ei lang merittliste bak seg. Takk for god jobb, Lars!

Samtidig gjør vi oppmerksom på at Lars har fått en prima avløser i datagrafikk-arbeidet i **Anders Øgsnes**, en ikke ukjent fembøringskipper og dataguru som nettopp har mønstra på Austavinden.

Asbjørn (Eidissen) har fått seg jobb i et byggefirma, og har vært med og bygd utvidelsen av Nordlandsklinikken i høst.

Øystein (Bjerkelund) har gjort vesteråling av seg for ei stund. Han for til Sortland for å gå på skole i høst.

Idun (Ravn) tilbringer tida i Trondheim, der ho går på folkehøgskole.

Sigve (Indregard) har flytta til Oslo, der han dels jobber i Elevorganisasjonen (EO) og dels studerer (ex.fil. og sånn, før het det Forberedende).

Monica (Østerman) er flytta til Taraldsvik, der ho har etablert seg med leilighet.

Ho **Randi** har fått seg hund. Den skal, etter så røktan vil ha det tel, ly namnet **Bonnie**. Så får vi sjå om han e enig i at han lyr namnet...

Berit Olsen er blitt bestemor. Se eget leserbrev fra **Aina**. Vi gratulerer!

Endelig har vi fått buss i bygda! Rett som det er står den parkert i Gjerdhågsvingen. Men dessverre er det ikke snakk om ei nyåpna, fast rute til Vidrek. Årsaka til den parkerte bussen er at **John Martin** kjører ekstravakter for Ofotens Bilruter.

Ragnhild og Hans Gundersen har anskaffa seg badestamp. Nå går hele bygda rundt og gler seg til å få komme i stampen før jul!

Toril Hansen har kjøpt seg ny hest. Nå vet vi ka ho e opptatt med i åran fremover.

Jan Røssås har vunnet en kvalitetspris for den beste poteten i Nord-Norge, og blei i den anledning av Fremover utropt til 'Potetkonge av Virak'. Austavinden gratulerer!

Stripes-gåten løst?

Mange har grunnet mye på hvem som dekket seg bak pseudonymet 'Stripes' fra ungdomslagsavisa 'Fremtid', der Vidrek om hundre år bli beskrevet i spesielt livfulle vendinger (gjengitt i Austavinden år 2000). Noe endelig bevis har vi ikke sett eller hørt til denne dato. Men viktige indisier peker i bestemte retninger. Så vi i redaksjonen tror vi er bra nært blinken når vi gjetter på at ho Jenny Olsen (Johansen) sto bak. Leserne vil huske Jenny som ivrig redaktør av Austavinden i bladets første år.

Det er opprettet ei **aksjonsgruppe for tiltak i moloområdet**. Svein, Jon Martin, Martin, Hans og Anders oppdaget at fristen for søknad på Sildvikmidler var i ferd med å glippe. De samlet seg, og ble enige om å lage en søknad på penger som skal brukes til å finne ut hvilke muligheter vi har til å gjøre moloområdet til et spennende nærmiljøområde. Kanskje kan vi greie å få realisert noen av forslagene som kom fram under ideedugnadsrunden vi hadde i forbindelse med områdetiltaksplanen? Grunneierlag og Grendelaget får nærmere orientering etter hvert.

Tiltak i moloområdet? - Ei hurtigarbeidende aksjonsgruppe har søkt Sildvikmidler

Post og miljøskur

Et lenge følt problem for beboerane rundt Kryssset har funne si løysing i høust.

Vi sekte te søpla, som før sleit en hustru telværelse neme veien, i all slags ver og vind, te gangs bære før kråka.

Løysinga har han Svein Ravn skaffa. Et prektig villmarkspanelt skur har han bygd, med plass før en søppelkonteiner inni og postkassan utanpå. Og med innlagt lys!

Ho Anita har pynta med blomster, og han John Martin har lagt takpappen. Stor takk til han Svein og de ander!

Grunneierlaget i 2002

Viktige saker for grunneierlaget i 2002 var blant annet:

GRENSEGANGSAKA

Arbeidet med å merke grensene er nå fullført. Det eneste som gjenstår er å få ei avklaring fra Salten jordskifterett om hvem som er rettmessige deleiere av det felles fjellområdet jordskifterettens dom oppretta. Jordskifteretten har lovt å få i

stand ei avklaring i saka, slik at vi kan opprette en korrekt 'administrasjon' for fjellområdet.

ELGJAKTA

Det er Ernst Hansen sitt jaktlag som har en 3-årig avtale om jakt på Vidrek. I høst felte de - som vanlig - kvoten sin på 5 dyr (en okse, en halvannenåring, ei ku og to kalver). I tillegg skjøt de ei ku med

ødelagt fot, som veterinæren påbød å kassere. Som vanlig de siste åra har grunneierlaget tatt av kjøtt og inviterer bygda til

ELGFEST 1.FEBRUAR 2003.

Reserver kvelden allerede nå!

Grunneierlaget skal holde sitt årsmøte 16.FEBRUAR 2003

Forsidebildet - Virakmåsen på Australiaturne

Fra Stockholm har vi fått låne et prisbelønt bilde av Virakmåsen som pryder årets forside av Austavinden. Og her følger historien som Per- Almar Melangen har sendt oss;

En sommerdag 2001 lå vi borte ved støtta og prøvde fiskeløkka. Det var gråvær, men høgt i tak. Fjorden lå speilblank og det var lite strøm. Det var ikke behov for andøving. Toril halte opp fisk titt som tett av ymse størrelse og sort. Plastspanna var snart full, så eg tok til å sløye for å gi plass til litt mer.

Lufta var snart full av utsvolten måse. Kalle Skattman i bakskotten hadde ikke sovna. Nei han klikka og klikka med sin kamera og resultatet kan dere se her.

Tilbake i Stockholm lot Kalle

måsen få fly inn i avisens fotokonkurranse med 600 andre bilder. De vant første pris og Kalle fikk et enda finere kamera enn det han hadde.

En kunstnerinne på besøk fra Australia fikk syn på bildet. Ho tryglet om å få ta det med dit til sine utstillinger. Så dit flaug både ho og måsen. Og måsen vant utmerkelser både i Brisbane og andre plasser.

Nå i oktober var Virakmåsen på nytt på plass i Stockholm for å vise sine fjær. Men de lengter nok tilbake til Virakstøtta.

Per-Almar

Red anm: I Vesterålsk ordbok står uttrykket "as" beskrevet for det måkene driver med på bildet. Dette sier vår trykker, Leif Erik Andreassen på HIN.

Evaluering av kulturmønstring og seminar

Lørdag 5. oktober feira vi oss sjøl med koldtbord og fest. Men før vi slapp til bords, hadde vi en gjennomgang av de erfaringene vi har fra disse to store arrangementene. Ettersom vi var så grundige, lar vi dette stå som Austavindens hovedreportasje om Det Store Evenementet i 2002!

Planlegging

Planlegginga starta seinhøstes 2001 med allmøte i grendelaget

Følgende ble oppnevnt til komite med hovedansvar for planlegging og gjennomføring: Gunnar Hansen, Anne-Berit Eidissen, Martin Indregard, Rønnaug Indregard

Mange møter ble holdt utover vinteren i komiteen. Målsetting og program blei utforma.

Heile sommeren igjennom var det åpne informasjonsmøter hver uke. Veien ble til mens vi gikk. Engasjementet blant folk økte etter hvert som tida nærma seg. Det tok laust for alvor da Gunn og Frida tok hovedansvaret for planlegging og gjennomføring av kjøkkendrifta.

Markedsføring

Det blei sendt ut invitasjon til seminaret i mai til andre grendelag, politikere og administrasjon i Ofotkommunene og på fylket.

Det ble fyldig forhåndstale i Fremover. I tillegg var der annonse i Fremover 2 ganger. - Burde vi ha hatt i Harstad Tidende og dermed fått flere besøkende fra omlandet?

Vi fikk Innslag i NRK-Nordlands morgensending. TV-Hålogaland og Nordnytt var invitert, men glimret med sitt fravær. Fremover var til stede søndag ettermiddag og ga omtale av arrangementet. De hadde også en omtale i etterkant av seminaret. Vi fikk og hederlig omtale i Dagens telefon i Fremover

Kafedrift

Der var god planlegging og organisering. Heile bygda stilte opp som kjøkkenvakt og som kakebakere.

Klasserommet var et godt men til dels overfylt kafelokale. Kjøkkenet er ikke godt nok utstyrt med benke- og kjøleplass til så store arrangementer. Drifta krevde

Olga Bjerkelund kan kunsten med å karde og spinne, og får god kontakt med en beundrer....

mye arbeid men ga god fortjeneste

Fotoutstilling

Folk var svært imponert over det arbeidet Torgunn har lagt ned. Hun fikk bl.a. skryt fra Ofoten museum ved Lars Slettjord som påpekte at det var perfekt jobbet med nøyaktighet og presisjon.

Bildene skapte ei perfekt ramme rundt både kulturmønstring og seminar. De gamle på bildene var på en måte med oss. Folk falt i stava over enkelte bilder, og opplevde at de ble bedre kjent med bygda.

Der kom forslag om å lage et arkiv som legges ut på internett. Innsamlinga av bilder fortsetter.

Aktiviteter og utstillinger i grendehuset

Forfatteren Marit Åsheim signerte boka si om fiskarbonden, mens Olga fra Bjerkelund og Eva fra Råna skapte god atmosfære i gymsalen på lørdag der de karra og spant. Mange satte seg ned og fant roa.

Svein Ravns utstilling av sagbruk gjennom 3 århundrer var effektiv og informativ.

Gamle gjenstander vakte minner, ikke minst skomakerkrakken med utstyr fra Gjerdhågen. Mange mintes sydama, ho Josefine Bygd, og falt i stava over kor dyktig sydame ho var.

Gjensynet med ting fra skolestua fikk mange til å stoppe i kjellergangen.

Oversikten over Vidrek-slektene ga

mange ny innsikt og ikke minst oversikt over sammenhenger.

Idun Gya og Britt-Sofie Illguth sine utstillinger av hyttelivet over flere generasjoner fungerte godt.

Samlingen av alle årgangene av Austavinden, komplett, ga mulighet til studium av liv og virke i løpet av disse to tiårene avisen har vært produsert. Den gir også god innsikt i Vidreks historie og er brukt som kilde i forbindelse med Narviks historie som kom ut i år.

Foredrag og film

Forfatteren Marit Åsheim signerte sin roman: "Titt var ingen med som bringe kan beskjed" på kulturmønstringa på Vidrek 31.8 og 1.9.2002. Hun skriver nå ny roman.

Gunn Larsen var høyt og lavt, på kjøkkenet, i kaféen og i teltet. Her kan hun puste fornøyd ut etter slaget.

Hans Gundersen viste film både lørdag og søndag. Fullsatt gymsal til langt ut på gangen begge dagene.

Magnus Pettersen samla også fullt hus til kåseriet om Vidreks storhetstid. Et minus at vi ikke hadde ordna med høytaleranlegg.

Storteltet - salgsboder

Det var et godt opplegg med fin stemning i teltet, og det var flott at så mange utenbygds kom og stilte ut og solgte. Ellers hadde det blitt et lite marked. -Fin demonstrasjon av flatbrødbaking av Toril og Berit.

Blanding av kultur og handel skapte positiv atmosfære, men ga seg utslag i dårlig omsetning mens kulturarrangementene gikk av stabelen.

Der var for lite aktivitet for barn. Hederlig unntak var Lises tøvebod.

Vi registrerte for tidlig starttidspunkt lørdag. Folk begynte ikke å komme før bortimot kl. 11.

Mange arrangement i distriktet samme helg førte kanskje til mindre besøk enn vi ellers ville fått.

Steinaldervandring

Vi gjennomførte 2 vandringar med tilsammen ca. 40 deltakende personer. Martin guidet og de besøkende syntes det var både spennende og interessant.

Gårdsbesøk

Der var ca. 50 besøkende på Gjerdhaugen, og det var god tilbakemelding på dyr, nyfjøsset og angus-burgerne. Folk kosa seg og ble ei stund.

Magnus Pettersen får i likhet med alle foredragsholdere, overrakt Vidrek-flatbrød for sitt foredrag om Vidreks storhetstid som gjestgiver- og jekteleie under Mogens Pedersen og sønnene.

Båtliv - naustet - sang i fjæra

Her kjørte Anders fembørings-seilkurs i "Hildringstimen" i samarbeid med Ofoten friluftsråd og Evenes Kystlag, som var på plass med sin Fembøring, "Ungsmaløy".

Sornaustet viste seg å være et prektig kulturhus med foredrag av Anders, utstilling av gamle sjøredskaper, uformell 'pubvirksomhet' og servering av fiskesuppe.

Seilkurset og øvrige aktivitet i fjæra ga ekstra bredde til arrangementet, men stormen på søndag jagde både båter og deltakere heim.

Regnet og vinden prøvde også å stoppe Sangvirkelagets framføring av "De sett' a lainne", som er en del av korets jubileumskonsert i forbindelse med Narviks

100-årsjubileum. Men i ly av Bryggeberget og imellom elingan kom de seg "a lainne" denne gangen og.

Det miljøet som nå har etablert seg rundt moloen, stornaustet og fembøringen med meir kan bli et kraftsenter i grendas videre utvikling.

Parkering

Parkeringa var godt planlagt med parkeringsplasser og parkeringsvakter flere steder. Torfinn var parkeringsgeneral.

Seminar

Folk fikk stort utbytte av seminaret. Der var interessante og relevante foredragsholdere. Jordnært. Seminaret vakte interesse langt utover Ofoten, og en stor delegasjon fra

"Sus a' austavind og båra" nede ved Bryggeberget. Sangvirkelaget med dirigent Marit Lamvik foredro Andreas Indregards dikt i autentiske omgivelser!

Lofoten var til stede.

Der var til sammen ca. 60 deltakere. Interessen var stor, men størrelsen på salen begrensa antallet.

Det ble for dårlig tid til diskusjon før vi måtte avslutte.

Mat fra OP-catering og Furugården samt dyktige folk på kjøkkenet satte god ramme rundt seminaret.

Summa summarum

Mens vi planla, lurte vi mange

ganger på om to arrangement over tre dager i strekk var å ta seg vatn over hauet. Men vi viste både oss sjøl og andre at vi greide det! Som fylkesordføreren oppsummerte under seminaret: Det gjelder å stole på egne krefter.

Mønstringa var et stort løft som heile bygda, mange hyttefolk og andre var sammen om!

· Vi kan forskjellige ting. Det gjør at vi i fellesskap kan greie det meste!

· "Dæven, vi e god!!!" sa ho Gunn da alt var over. Men det tålte ikke kloakken å

høre, da gikk han tett. Ikke noe stort problem når vi har han Gunnar og han Marius med oss.

· Grendelaget må ta stilling til om vi skal videreføre dette når vi har kvilt ei stund.

· Været var en prøvelse, men vi sto han av!

Ka skjedde i storteltet under kultur-mønstringa

Ved inngangen på venstre side satt han Kåre Bjerkelund og bøtte garn i to daga, inn i mella solgte han fisk også. Mange stoppa opp og beundra håndtverket, som ikke er hverdagskost lenger for folk flest.

Jarle Olsen solgte fjellrøye fra Håkvikdalen og Wenche Storfjell fra Ballangen solgte krydderurter, diverse geleer, honning og gotta.

Fred Munkli solgte potet fra Kongsbakk og Anne-Karin Olsen solgte potet for Jan Røssås.

Berit Olsen og Toril Hansen stekte flatbrød som gikk unna som varmt hvetebrød, i tillegg solgte de lefser. Frida Kristiansen hadde bakt lefser og strikkeprodukter, dattera Barbro bestyrte den boden. Bjørg Joakimsen, som har hytte på Mosshågan, solgte lefser og multer og dattera hennes sto i den boden.

Gunn Larsen hadde laga masse i trolleig, og solgte også lefser av forskjellige sorter som hennes mor Ingeborg Bruksås hadde laga.

Sissel Bjerkelund fra Ballangen

solgte lys i mange fine former og farver, i tillegg til strikkeprodukter. Britt-Unni hadde sydd en del i lappeteknikk og hadde en god del strikkeprodukter for salg. Arna Flønes og Kjell-Olav Ravn hadde rødbeter, poteter, ripsgele og bringebær i sin bod. Anita Ravn solgte tyttebær og molte, og den boden ble bestyrt av Silje og Mari Ravn.

Lise Flønes Ravn hadde en "tøy-bod", der fikk folk tøy sin egen tulipan. Og der samla de fleste ungene seg. Ved inngangen på høyre side sto Randi

Melgård fra Narvik kommune, med en del materiale og informasjon om arrangementer for resten av jubileumsåret.

Trond Munkvold filma en del helt i starten på lørdag, dessverre var det så tidlig at det var ikke kommet folk, men som et stort pluss fikk han med seg alt vi hadde å tilby. Det var ingen som sto i veien da han filma i teltet.

-Arna

Elgfesten 2002

Lørdag 2.februar laga styret i Virak grunneierlag til elgfest på Grendehuset. 50 påmeldte fikk servert nydelig elgsmåsteik med potet og grønnsaker. Det var både brus, øl og vin til maten og til kaffen etterpå var det ei stor marsipankake.

Hans Gundersen hadde satt sammen en film til skolejubileet i fjor, den fikk vi se selv om Hans var bortreist. Kjell-Olav ordna den saken. Filmen viste klipp fra vår flotte natur med sitt dyreliv, på fjellet og ved fjorden. Det var

også et innslag fra en juletreffest med opptak fra "Julekveld i skogen". Vi har nå makalause skuespillera gåanes laus her i bøgda.

Anne-Berit takka for maten og var tydelig inspirert av både god mid-

dag og av filmen som virkelig viste kor privilegert vi e, som bor her med den flotte natur'n rett utafor stuedøra. Takk til grunneierlaget for en trivelig kveld.

-Arna

Liv laga-seminaret den 2. september på Vidrek grendehus

Som en oppfølging av kulturmønstringa, ønsket vi å rette blikket inn i framtida og stilte spørsmålet: ER DET LIV LAGA FOR NORDNORSKE BYGDER?

Vidrek og Ofoten må betegnes som utkanten av utkanten. Sentraliserings-kreftene arbeider som aldri før globalt, nasjonalt og lokalt. Er vi dømt til bare å måtte finne oss i resultatet av denne prosessen, eller kan vi stritte konstruktivt imot. Dette var utgangspunktet for seminaret vi gjennomførte den 2. september.

Det vi ønska å oppnå med seminaret, var:

- Bedre innsikt i hvilke muligheter og trusler den nordnorske landsbygda står overfor

- At den som har en visjon om å oppnå noe, blir styrka i trua på at det kan bli til virkelighet

- Å få til en dialog mellom folket på bygdene og politikere/byråkrater om hvordan virkemidlene best kan komme til nytte.

Programmet var tredelt. I første del ønska vi å få belyst hvilke muligheter det nordnorske samfunnet og det nordnorske

landskapet gir for fortsatt bosetning og trivsel på bygdene.

Prosjektleder Kjersti Lunde ga oss innblikk i erfaringene fra arbeidet med prosjektet Kombinasjonsnæringer langs en fjord. Det handler om Balsfjord i Troms der de i noen år har arbeidet systematisk for å legge til rette for at folk i dag som på fiskarbondens tid skal kunne hente inntektene sine fra forskjellige næringer. Professor Magne Bruun tok for seg det nordnorske landskapet som ramme og base for menneskelig liv gjennom tusener av år. Landskapet gir store muligheter. Uansett hvordan vi mennesker "velger" å stille oss i framtida, vil det avspeiles i landskapet.

I andre sekvens stilte representanter fra forskjellige offentlige veiledningsinstanser opp og orienterte og svarte på spørsmål. Tema: Hvordan kommer vi i gang? Konklusjonen var at ingen ting kommer av seg selv, men her er muligheter. Wenche Storfjell fra Ballangen er et eksempel på at det går an. Gjennom et engasjert innlegg ga hun oss innblikk i hvordan gårdsbutikken på Blombakken har vokst fram. Hun oppfordra de som kan tenke seg å starte med noe, til å ta fatt med friskt mot.

I siste del tok Halvard Johnsen, leder av Ofoten Interkommunale Plankontor, for seg spørsmålet: Hva er det som hindrer oss i å ta fatt? Hvor ligger Bøygen? Han tegnet bildet av hvordan vi både som enkeltmennesker og i samfunns-sammenheng har tendens til å overse hvem og hva vi er og planlegger for det vi ikke er.

Siste post på programmet var paneldebatt der de som hadde vært innledere, deltok. Konklusjonen var at her er muligheter, men vi må stikke fingeren i jorda og bli oss bevisst hvor og hvem vi er. Og så kreves det innsats! Vi må stole på egne krefter!

Det var ca. 60 deltakere med fylkesordføreren i Nordland, ordførerne i Evenes og Tjeldsund og varaordførerne i Narvik, Ballangen og Tromsø i spissen. Nevnes bør også at en stor delegasjon fra forskjellige grendelag i Vestvågøy hadde tatt turen fra Lofoten for å være med. 16 av bygdas egne innbyggere deltok.

Anne-Berit og Rønnaug leda seminaret og Martin styrte paneldebatten. Med et dyktig gjeng på kjøkkenet blei folk tatt godt vare på også utenfor møtesalen. Vi greide også dette!

Lofotkista

Fiskerkoner, tjenestejenter, søstre og mødre langs Norges kyst fra Finnmark til Vestlandet, brukte høstmånedene til forberedelser. Menn og sønner skulle delta i lofotfisket og reiste bort for flere måneder. De måtte ha ei velfylt lofotkiste, for verdens største fiskeri var også en av verdens hardeste arbeidsplasser. Kvinnene bakte i september.

Lofotkista var livsviktig. Kvinnene pakket den med kjærlighet, omhu og klokskap - de syntes det var ei god investering...

Kvinnfolkene brukte like mange arbeidsdager på å skaffe fram utrustinga som mennene brukte på selve lofotfisket!

Denne kista har som innskrifta i lokket sier, vært i Ol-Hansa's families eie i over 150 år. Sønner Eliseus, sønnesønnen Ole, og sønnesønns sønn, Albert, arva kista, og brukte den på Lofoten.

Dette sier noe om handverket, da slike kister fikk sin del av strabasøst reiseslit.

Alle sidene er hele furu-bord - ingen svakheter i form av limte skjøter. Opprinnelig har den kun vært limt og plugget sammen i hjørnene med treplugger - ingen skruer eller spiker. De er kommet til ved seinere reparasjoner.

Kistas størrelse er ikke tilfeldig. Den måtte ikke være større enn at den gikk ned i et båttrom, som er mellomrommet mellom to tofter. Dette er sjeldent mer eller mindre enn 32 tommer, som er passelig for en mann å ro i.

Da den 4. brukeren, Albert Olsen overrakte oss kista til bruk på

Hildringstimen, var det med klausul om at kista igjen skulle på Lofottur med fembøring. Dette er blitt etterkommet, og kista bæres med seremoni om bord i Hildringstimen for Lofottur hvert år.

-Anders

HO FINE

- Bygdas sydame gjennom mange, mange år

Josefine Bygd blei født på Vidrek i 1884 og levde her til 1958. Ho var gift med Ove Bygd som døde tidlig. Fine bodde i den vesle stua som sto utafor fjøsen til Ole Olsen

Fine hadde ikke egne barn, men ho fostra opp søstersønnen, han Jan.

For 50 år sia og meir var det uvanlig å gå i butikken for å kjøpe klær. Her på Vidrek var Fine redninga når det stunda til konfirmasjon, bryllup eller annen begivenhet der folk trengte å stases opp. Den som trengte nytt, måtte skaffe tøy sjøl, så sto Fine for resten. All sømmen blei gjort heime hos de som skulle ha klærne.

Når ho først var i huset, var det ikke

uvanlig at fleire plagg blei sydd.

Ho sydde kåper, jakker, kjoler, skjørt, bluser, skjorter og mye, mye mer.

På den tida var det vanlig å sy om klær for å utnytte stoffet best mulig. Når Fine var i huset, var det mangt et litt ukurant voksenplagg som blei gjort om til en barnekjole eller hva det ellers var bruk for.

Når Fine inntok huset, blei ho fort midtpunktet i stua. Ho hadde med seg motejournaler, knappenåler, synåler, målband, mønster, skredderkritt, tråd osv. Først var det å studere modellene i bladene for å bestemme fasong. Fine sin fagkunnskap kom til god nytte når diskusjonen gikk om hvilken fasong som passa til stoffet og til figuren til den som skulle kles opp.

Når fasongen var bestemt, blei det

tatt mål. Ryggglengde, livvidde og andre vitale mål blei sirlig notert og så tilpassa ho mønstret slik at det passa til figuren ho skulle sy til.

Tøyet blei bretta ut og mønsteret lagt på. Fine styrte skreddersaksa med stø hand. etter en del tråkling, kom første prøving. Det var spennende. Fine med munnen sammenklemt om et arsenal av knappenåler, retta opp her og tok inn der. Ho sveiva i veg på symaskinen og nynninga hennes steig og sank i takt med duren fra maskinen.

Sakte men sikkert vaks det fram kåper med fôr og mellaverk, folder og sjalskrage. Kjoler med volangskjørt og de mest forseggjorte detaljer.

Fine gikk heim til seg sjøl om kvelden etter endt arbeidsdag, og kom tilbake tidlig neste dag for å fortsette arbeidet. Var det mye som skulle syes, kunne ho bli i et hus ei uke eller meir. Ho hadde kosten i huset der ho sydde. Vi veit ikke om ho tok betaling pr. plagg eller pr. dag. Hvor stor betalinga var veit vi heller ikke.

Dessverre finnes ikke så mange av de plaggene som Fine sydde. De blei laga i ei tid da klærne blei slitt ut eller sydd om en eller flere ganger. Etter hvert som de sleites, blei de degradert til hverdagsplagg og kanskje sågar til fjøshyr. Mangt et plagg endte opp som mattefiller og havna hos ho Anna i Mellastua der de blei til matter med fine border. Men det er ei anna historie.....

Vi er interessert i å få vite det dersom det er noen som har fine-klær i sine gjemmer.

(Dette er teksten som Rønnaug og Torgunn laga til Fine-utstillinga under Kulturmønstringa)

Fine-huset, slik det stod til innpå 80-tallet mellom Ole og Debergs hus. Sølvi forteller at hun hadde stua som sitt krypinn en liten periode.

Kystkulturen blomstrer i bygda

Da Hildringstimen fikk lov til å herbergere seg i Kongsbakkaustet for to år siden, var det ingen som tenkte tanker om at aktivitetene der skulle anta de dimensjonene vi opplevde der i sommer!

Teorikurs. Kongsbakkaustet fungerte ypperlig som kurslokaler med miljø!

Det var da vi begynte arbeidet med forberedelser til kulturmonstringa at ideen kom om å bruke naustet til andre ting enn bare båthus. Vi hadde bestemt at vi skulle kjøre seilkurs med fembøringer, og fått med oss Kystlaget på Evenes med deres fembøring "Ungsmaløy".

Kulturmonstringa ville gi oss perfekte rammer for deltakerne som kom fra fjernt og nær, og vi ville også vise frem at Vidrekfolk hadde hatt et viktig forhold til havet. Vi bestemte oss derfor å gjøre naustet om til kombinert museum, kro og kurslokaler. Museumsbiten var enklest å realisere, da det stort sett bare var å rydde opp - museumsgjenstander fantes allerede i massevis i naustet. I tillegg dukket det opp mange andre spennende gjenstander fra de private "samlingene" rundt i bygda. Kompasser, røyserter, kveithøtter og mye annet ble merket og hengt opp.

Tor Ivar kom med noen flotte bord og benker. Et råseil fra Ofoten museum ble rigget i Eliseus' gamle færing, og brukt til å dele av naustet. Det fungerte samtidig som lerret for lysbildene, og dermed var kurslokalet og kroa også på plass.

Et tjuetalls mennesker var med på seilkurset. Der kom folk helt fra Bleik på Andøy for å være med, og lørdagens seilmanøvre med to fembøringer ved Vidreklandet var et syn som fikk bilistene til å overholde fartsgrensen og vel så det.

Der var nok mer enn 200 mennesker som var innom naustet i løpet av helga - enten som seilkursdeltaker, eller for å få seg en titt og en smak av Gunn og Fridas fantastiske fiske-

suppe. Festen på kvelden kan du lese om et annet sted i bladet. Kommentarene i ettertid har vært ensidig positive. Der er et miljø vi må ta vare på, og prøve å videreutvikle.

Dette ble også testet ved et par anledninger i etterkant. Kombinasjonen fembøringstur fra Narvik med innlagt fiskestopp på Skjomgrunnen og påfølgende servering i naustet ble enorm suksess.

I november ble Narvik Kystlag stiftet. Hele 70 mennesker stod skrevet på den kollektive innmeldinga som ble sent til Forbundet Kysten. 8 av disse var Vidrekfolk - det er over 10%. At molo-området på Vidrek får betyd-

ning for dette kystlaget på en eller annen måte, tviler vi ikke på. Som nevnt i "Smånytt", er det allerede søkt om Sildvikmidler, slik at vi kan se på spennende tiltak der nede. Man skal være forsiktig med å nevne småbåthavn, men vi ønsker i hvert fall å undersøke muligheten, og kostnader. Så må vi finne ut om andre tilskuddsmidler kan hjelpe oss videre. Andre ting, som tursti, støyning av båtutsett for nedrygging med bil, med mer er også nevnt.

Noe av dugnadsarbeidet er allerede påbegynt. Ofoten Friluftsråd sponset 150 meter vannslange, som Jon Martin velvillig lar os koble på hos seg. Svein har skaffet jordkabel, og til våren legger vi strøm og vann ned til naustene. Dermed får vi mulighet til å bruke elektriske verktøy og vann til det vi måtte trenge - enten det er tilgjøring av fisk, eller spyling. Dette i tillegg til sliben, gjør at vi nå kan ta opp bra store båter til reparasjon og vedlikehold på en fornuftig måte.

Det ligger med andre ord an til stor aktivitet i moloen fremover. Vi kommer til å gjenta seilkurset i samarbeid med Evenes kystlag, og flere seil blir å se når Martin, Svein og Hans får rigget sine treroringer. Vi gleder oss!

-Anders

Kveld: Der lå mye nordnorsk historie på svai langs Vidreklandet. I forgrunnen ligger Hans' elvebåt og Lillevargen, Anders' over 100 år gamle Bindalsfæring.

Kakepynte- Adventskafeen kurs

Onsdag 6. og 13. november ble det holdt kakepyntekurs på Vidrek grendehus.

Kursoppleggene kommer fra "Cacas" i USA, og regien hadde Tonje Rønnevig fra Ballangen som er en av få sertifiserte kursholdere i Norge.

Den første onsdagen ble det laget de flotteste blomster i marsipan. Mens den andre onsdagen var det sprøyteteknikk som sto på programmet. Det viste seg å bo en liten kunstner i alle ettersom stjerner, border, klovner osv. ble sprøytet frem i smørkrem.

Begge dagene var det mellom 10 - 15 deltagere som så ut til å kose seg. Latteren satt i alle fall løst og stemninga var god. Nå kan vi kanskje vente oss noen spennende kaker.

-Torgunn

Søndag 1. desember i år var det adventskafe på Grendehuset.

Gunn hadde forberedt kafeen og ringt rundt og bedt om kaker og gevinster i hele bygda, så det bare strømmet på. Det var overdådig mange kaker og flotte kaker og gevinstbordet var fylt til randen. Så en stor takk til dere alle som støtta opp med kaker, gevinster og som kom og var tilstede med sitt blide åsyn.

Raymond tente lys i adventstaken, mens han framførte verset om det første lys vi tenner.

Mari og Øyvind solgte årer og det ble et eventyrlig åresalg. Denne bygda er jo kjent for å va glad i loddssalg, og det var jo tydelig at det var ei stund sia sist. Måtte ut i skapet på bakrommet og hente mere årer flere ganger, men tilslutt var alle fornøyd og da var bordene dekt med både kaffekopper og årer. Da hadde de solgt 600 årer på 1-2-3. Det kom inn kr 2181,- på kafe og loddssalg, og det bare i løpet av knapt to timer.

Vi var ca 40 mennesker samla denne ettermiddagen i desember og trivelig var det, vi treffes igjen på juletreffest 28. desember.

-Arna

VELKOMMEN TIL JULETREFEST PÅ GRENDEHUSET

LØRDAG 28. DESEMBER KL 17.00

Ta med kakfat og nissepakke
Hilsen komiteen

Istidsfunn i Vidrekfjæra

Vidrekfjæras hemmeligheter er mange for små oppdagelseshungrige. Mellom tangsprell, krabber og skjell, finner man også små skatter fra tid til annen!

Det er Ragne Mohn Sneve og Kristine Øgsnes som stolt viser frem en handstor forsteinet leirklump som er kløvet på langs. Voksne som går rundt med hodet sitt andre steder enn der øynene ser, ville nok aldri finne på å bøye seg ned for å se nærmere på en slik en. Men det gjorde

Ragne, og så at dette aldeles ikke var en vanlig stein. I det kløvde snittet av den ser vi tydelige spor fra livet i Ofotfjorden da Vidrekfjæra ble til.

Da isen trakk seg tilbake for flere tusen år siden, ble restene av det bortskurte fjellet liggende tilbake som fin leire langs Ofotfjordens østside. Under sjøens trykk og med riktig saltinnhold vil leira forsteine. Senere, når austavindsbårene skyller innover fjæra, vaskes biter av den forsteinede leira laus. Hele Vidrekfjæra er full av slike lausreveide små leirstein, polert til de merkeligste former - som regel runde i kantene. *Marleik*, kalles disse.

Der Ragne og Kristines stein ble lagd, har det altså ligget en død liten fisk. Hvilken art det dreier seg om, skal vi la ekspertene få se på. I mellomtida skal det vanke litt ære og berømmelse som motivasjon til to småjenter som liker å kose seg ute i naturen.

-Anders

Nærbilde av marleiken - her ser vi tydelig skjelettet av en fisk. De som har øynene med seg vil kunne finne hundrevis av slike forsteinede smådyr, blad og fisk innkapslet i de karakteristiske runde steinene. Få er imidlertid så bra som denne.

Steinalder på Vidrek

Under kulturmønstringa arrangerte vi ei vandring rundt på steinalderboplassane på Vidrek. Vi besøkte 4 av boplassane: Holtvik, Nisjedalshågen (ovafor Olga Olsen sitt hus), moen ovafor Edmund Ravn og Grønnsletta ved Åa. Det er heilt uvanleg at så mange boplassar er konsetrert på eit så lite område. Det viser at Vidrek må ha vore ein ettertrakta boplass allerede då, rundt 1000 år før Kristi fødsel.

Og grunnane til det er lett å sjå, den dag i dag. Ein god boplass måtte i steinalderen helst ligge på eit nes, med god hamn for å legge til skinnbåten i allslags ver på begge sider av neset. Havet sto 20-25 meter høgare enn no. Flyttar vi strandlinja 20 meter opp, ser vi at Vidrek besto av ei rad slike nes. Helst skulle det være eit utkiksberg ytterst på neset (for å sjå etter kval, fisk eller fiendar). Det måtte vere ei lita slette å bo på bak denne hågen, og det burde være ei vasskjelde (ein bekk) nært ved.

Akkurat slike vilkår finn vi på Hamnvikklubben, på Røssåshalsen, på Nisjedalshågen, på Gjerdhågen, på hågen sørvest av husa til Edmund Ravn, og fleire stader med.

At Vidrek hadde andre fortrinn hører med. Spesielt viktig var nok det gode baklandet, som ga eit utsøkt godt jakt-terreng med ein rik fauna, heile vegen opp til høgfjellet. Men fisket i fjorden var nok godt, då som no, og med fjordarmar som ga forskjellig slags ly, alt etter vindretninga.

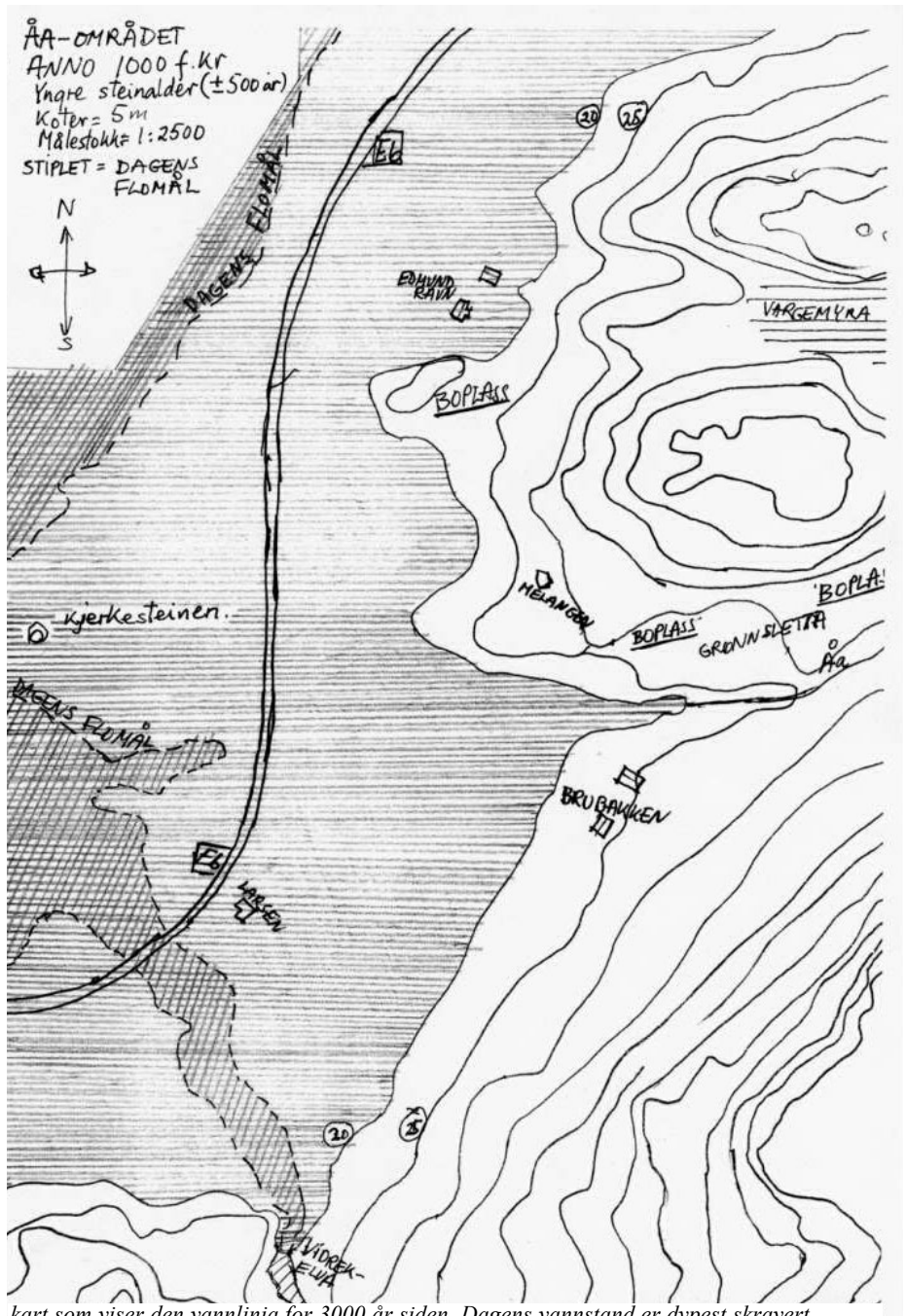
Til kulturmønstringa laga vi eit hefte med beskriving av steinalderboplassane på Vidrek, kva slags funn som er gjort, korsen livet kan ha arta seg, og med kart over landskapet slik det var den gongen, med 20 meter høgare flomål. For å gi et inntrykk trykker vi her kartet over Åa-området, slik det såg ut anno 1000 f.Kr. Der er tre kjente boplassar der. Den ved Edmund Ravn-husa er 'klassisk', med neset, utkikshågen og sletta, men med vatn eit stykke unna. Boplassane på Grønnsletta har nok vore brukt over ein lang periode, og kanskje med endå høgare vannstand. Plassen ligg

svært godt i ly bak ein fjellhammar, men er litt uvanlig når det gjeld landing av båt: ei trong, beskytta vik var hamn (der Åa renn no). I tillegg veit vi at det bodde folk der husa på Brubakken no ligg. Alt i alt som eit lite steinalder-tettsted.

Heftet frå steinaldervandringa kan interesserte endå få. Skriv til Martin Indregard, Vidrek 79, 8520 Ankenesstrand, bruk Epost: martini@online.no eller telefon: 769 59621. Vi har også sett opp skilt på dei plassane vi besøkte. Dei skulle være lett

å finne for den som legg søndagsturen innom, og kanskje stoppar opp litt og undrar seg over korsen livet arta seg for Vidrekingane den gongen, for vel 3000 år sida.

-Martin

kart som viser den vannlinja for 3000 år siden. Dagens vannstand er dypest skravert.

Heimbygda mi og litt om livet

Av Randi Bjerkelund

Skal skrive ned litt om heimbygda mi Maursund. Selve øya heter Kågen, og ligger i Nord Troms. Det er ei ganske stor øy.

Eg blei født i Maursund, hjemme hos mi bestemor, som i dag er blitt 93 år gammel. Vi flyttet deretter til andre siden av øya, plassen som pappa kom fra.

Stedet heter Brutto, og det var bare 2-3 hus, så det var ingen by akkurat. Måtte i båt for å komme dit så det var nok ganske tungvint, spesielt vinterstid, i all slags vær og vind.

Da eg var blitt to år, flyttet vi til Maursund. Der vokste eg opp blant fire søsken. Vi er tre søstre og to brøyr. Vi levde av det som havet ga oss. Pappa dreiv som småbåtfisker i alle år, mens mor var heime.

Eg trivdes godt nede i fjæra og hjalp til en del med fisken, da pappa trengte hjelp. Eg batt sperregarn, sperra fisk, hengt på hjell, bar inn tørrfisk og lagde kneppe. Det var ganske artig, men man blei no litt lei av og til også.

I Maursund hadde vi en liten skole som eg gikk på - barneskola. Eg gikk i lag med storskola, som vi sa. De var slått sammen. Vi hadde samme klasserom og samme lærer og vi var 9-10 elever med smått og stort.

I bygda mi har vi en stor gård som kalles Maursund gården (spøkelsesgården). Den eldste delen ble bygd på 1700-tallet og resten noe senere. Gården står fremdeles, no i god stand. Den er ny restaurert og blitt kjøpt av museet, og er i dag et fint bygdemuseum. Det er også blitt bygd et fint båtnaust med torvtak i de senere år.

Spøkelsesgården ble den kaldt før. De som eide gården fortalte at det spøkte der. Hadde visst foregått mye der i årenes løp, sa de.

Vi hadde også en liten landhandel i Maursund. Den står der den dag i dag, men er blitt nedlagt for mange år siden. Posten blei også hentet av bygdefolket i Maursundgården. Det var slik i mange år, før vi fikk landpostbud i bygda.

Om skoleveien vi hadde kan eg fortelle om. I Maursund er det et ekte snyholl,

om sant skal sies. Det kunne være 1,5 meter sny om vinter'n. Vi måtte lage trinn fra veien og opp til huset vårt. Vi hadde ikke traktorer i bygda for å brøyte vei, eller hest for den sak skyld, og ingen hjelpemidla ellers. Vi måtte enten gå på ski, grynne til fots, eller gå etter fjæra 3 km til skolen -vinterstid i all slags vær og vind, med lommelykt.

Mange ganger måtte vi ha foreldrene til å følge oss pga. uvær. Det blei også en og anna fridag når det var riktig ille. Husker en gang at han var så sterk da vi skulle heim. Vi ongan måtte legge oss ned og holde fast i buskene, la oss oppå hverandre for ikke å bli feid på havet. Dette er ting som blir husket, men heldigvis er denne tiden over.

Da eg skulle begynne på ungdomskolen, måtte eg til Skjervøy. Eg reiste med lokalbåten att og fram, for det var ikke noe annen forbindelse mellom de to øyene. Etter en tid fikk eg bo hos en familie resten av året, og reiste heim kun i helgene. I 8.klasse bodde eg hos en ny familie ut skoleåret. Men i 9. fikk vi endelig bruforbindelse med Skjervøy, så da busset eg att og fram.

Da eg vaks opp var det 84 menneska som bodde der, men i dag er det bare 21 fastboende igjen. Mange er døde bort og noen er flyttet ut, så bygda er snart utdødd, sånn som mange andre steder. Og det er trasig å tenke på.

I 1991 fikk vi skredtunnel, for det går ofte snøskred der, mange gang i havet. En gang sleit ferga seg, som lå i kaia - av trykket.

I 1991 fikk vi også en undersjøisk tunnel. Nå slipper de som bor der og i områden rundt å ta ferga over fjorden, så det er blitt lettvindt å komme til fastlandet.

Da eg var i min spede ungdom, rundt 15 år gammel, begynte eg og en nabogutt å øve sammen, med gitar, tamburin og sang som vi begge likte. Da tiden ble moden begynte vi å reise rundt omkring og spille til dans. Den tiden var veldig artig, så lenge det varte. Vi kalte oss "Two Singing birds". Og denne tida kunne eg godt ha tenkt å få opp igjen, hvis det hadde vært mulig. Nok om det.

Etter at ungdomskola var slutt, fikk eg huspost på Skjervøy og tjente

mine første penger, som var helt topp. Var hos denne fine familien i 1 år, før eg dro til Tromsø. Der fikk eg huspost og dagmammajobb. Familien dreiv med mink, og de hadde to viltre unger som eg passet. Etter noen måneder slutta eg, trivdes ikke noe særlig der. Fikk meg da jobb på Filee'n i Tromsø og flytta på hybel sammen med et søskenbarn.

Trivdes bra der, men det var så kaldt på arbeidsplassen at eg fraus på meg det ene etter det ande og måtte bare slutte, men moro var det likavel.

I 1976 dro eg til Finnmark, nærmere bestemt Hammerfest. Fikk meg atter huspost og dagmammajobb. Tjente ikke noe særlig der, og fikk meg heller jobb på Findus i Hammerfest.

Der pakket vi frityrpinna, hvalkjøtt og diverse ting. Trivdes godt der både på jobb og i byen og trodde at eg skulle få være der og ikke mer vingling att og fram.

Men så møtte eg Alf-Harald! Det blei flytting atter en gang og denne gang gikk turen til Virak.

Vi fikk oss hybelleilighet her, og eg trivdes sånn passe. I mars -78 fikk vi ring på finger'n og i oktober samme år blei vi smidd i hymens lenker. Det skjedde på Skjervøy. Og bryllupet blei holdt på skola i Maursund, eller Grendehuset som det da het.

I 1979 blei Viggo født. Julia -84 flyttet vi inn i nyhuset, da begynte trivselen å bli større. Og i -85 kom Øystein til verden. I dag er ongan blitt 23 og 17 år. De går på skole i Bergen og på Sortland. Viggo kommer heim den 20.des. og det ser eg fram til. Blir ikke så ofte vi ser han lenger. Det er hans tredje og kanskje siste år i Bergen.

Og så har vi skaffet oss ei fin hundefrøken, Bonnie. Var på Jevnaker og hentet henne i begynnelsen av februar, og ho er nå blitt 1 år. En god venn og turkamerat.

Med dette vil eg slutte min fortelling om heimbygda mi og meg selv. Ønsker alle Austavindslesere en riktig God Jul og et Godt Nyttår.

Stafettpinnen går nå vidare til Gunn Larsen, neste år er det din tur å skrive om din hjemplass!

Referat fra grendelaget

Årsmøte i 2002

Vanlige årsmøtesaker - regnskaper - valg, ble avviklet på en rask og diplomatisk måte. Det ble ikke valgt leder i år heller.

17. mai

God og tradisjonsrik feiring av nasjonaldagen.

Rundvask av grendehuset

til ære for Torfinn Larsens 50-årsdag. Styret spanderte mat og drikke.

'Rusken'-aksjon

Hele bygda deltok. Gunnar tok seg av søppelet.

Kulturmønstring

Styret takker bygdefolket for innsatsen og for et godt samarbeid, slik at mønst-

ringa ble vellykket.

Styret vil til slutt beklage det dårlige fremmøte ved styremøtene.

Styret ønsker medlemmene en God jul og et Godt Nyttår-!

For styret
Jan R.

MINNEORD

Albert Olsen

Min beste venn, - og gode nabo - til minne.

Gamle Åsmund O. Vinje sier oss noe:

"Den beste niste på livsens ferd - den vegen so lang og heit.

Det er, at vår framtid so ukjent er - og at me so lite veit."

For bare et år siden bad Austavinden etter minneord om Alberts bror, Torstein, - som døde brått et halvt år føreut. Og så - "at me so lite veit," - bare 14 dager etter disse minneordene, var også storebror Albert reist ut på sin siste fergetur i det ukjente. -

Albert var født den 10. juni 1923 og døde 1. januar 2002, - for snart et år siden. Levekår og oppvekst for Albert og oss andre i disse kjente 30årene kan ikke sammenlignes med tiden i dag. Bare vi som har opplevd

begge tidene kan forstå dette, - å være foreldre og barn den gang. Men det blei da folk av oss også!

Det blei forskjellige småjobber og vegarbeid for Albert til krigstiden var over. Da kom muligheten med maskinistskole og sjøfart, og senere fast fergearbeide. Men ofte blei det slitsomme 50 km. til/fra arbeid, i mørke og isføre.

Han fant sin Olga og de var vel de første av bygdas unge som flytta tilbake og bufesta seg her. For Olga og barna fra første ekteskap blei han en god 'far' - i tillegg til Sølv. Etter hvert blei vi flere yngre naboer i denne vakre bygda vår. Albert hadde meninger, og skrev om samfundsspørsmål også utenom hagegjerdet. De overtok barndomsheimen og Torstein flytta hit med følgende økt familiefellesskap. Også vårt vennskap økte. Her blei

gjensidige "inspeksjoner" (Albert) av gulrot-senger og blomsterbed. Da dødsfall og ensomhet nådde min heim, var det godt å møte deres forståelse og vennskap. Hans helsesvikt tiltok, og da Torstein så brått gikk bort, mista han helt livsmotet. Selv om barnebarna var til stor glede.

Før, da vår 'livselv' rant sterkere, blev der ofte et uforståelig Hvorfor? - når kjære venner døde. - Når en no med årenes løp mer er kommet inn i 'avgangsklassen' - og kjente og kjære går bort blir det annerledes. Vi får et fredeligere forhold til livets gang, når noen blir borte fra oss og står som navn i stein. - Da blir det mer Hvem er den neste? - Derfor er det tross alt enklere for oss å minnes vår venn og gode nabo Albert med vemod og takk.

Jørgen Kongsbakk

Rolf Olsen

Onkel Rolf er gått bort....

Rolf Georg Olsen var født på Virak den 03.08.1933, han var nummer 6 i en søskenflokk på 8.

Han vokste opp i trygge omgivelser hos Karl og Gudrun.

Allerede som 15 åring meldte trangene seg for å se litt mer av verden, dette førte til at han mønstret på malm-båten Lappland, han trivdes i jobben, men i 1951 fikk han tuberkulose og fikk et lengre sykehusopphold.

Tuberkulosen førte til at Rolf måtte fjerne den ene lungen, men han kom seg på føttene igjen og begynte på Fylkesskolen på Hemnes, etter dette gikk han på Yrkesskolen i Narvik.

Etter endt skolegang begynte han å arbeide på ferga over Skjomen, dette gjorde han til lysten på å seile i utenriksfart igjen meldte seg, denne gangen

mønstret han på malm- båten Luossa.

I 1957 gifta Rolf seg med Konstanse som kom fra Hemnes, i 1961 bygde de hus på Virak (der fam. Solberg bor i dag).

De bodde på Virak frem til våren 1965, da hadde Rolf fått melding fra Norsk Hydro i Porsgrunn at de kunne tenke seg han som en av sin medarbeidere, Rolf reiste i forkant og begynte i jobben.

Konstanse og de to sønnene Erland og Roger fulgte med på lasset vinteren i 1965.

Familien trivdes i Porsgrunn, den tredje sønnen Vidar kom til verden her.

Rolf jobbet på Norsk Hydro i 30 år før han gikk inn i pensjonistenes rekke.

Den siste turen til Virak var sommeren 1999, da hadde han lagt bak seg en lang og slitsom biltur fra Porsgrunn til Virak,

vi så allerede da at han slet med sviktende helse.

Onkel Rolf sovnet stille inn på ferietur i Spania den 16.01.2002, han ble begravet på Eidanger kirkegård i Porsgrunn den 29.01.2002.

En av sangene som ble sunget i kirken var " Å eg veit meg et land langt der oppe mot nord....."

Vi vil huske Onkel Rolf som et midtpunkt og humørspreder som ikke behøvde

den lange stunden for å komme med kommentarer som skapte latter og glede blant dem han var sammen med.

Med takk for mange fine minner lyser jeg fred over Onkel Rolfs Minne.

Geir Nygård

Jostein Kristiansen

Jostein Kristiansen døde i januar 2002, etter å ha vært syk i vel et års tid.

Jostein var Narvik gutt. Han og Frida bosatte seg i hytta på Virak for ca 10 år sia. Ei hytte som familien har brukt flittig i mer enn tretti år.

Jostein var en artig kar med en kommentar til det meste. Han kunne være syl skarp i eggen, men alt ble sagt med et glimt i øyet.

Han var med i Grendelagstyret noen år inntil han ble syk, og var bla

.pådriver til at vi kjøpte inn nye bord og plast duker til Grendelaget.

Ved elvefolkets årlige sammenkomster i fjæra ved Kjerkesteinen var han selvskreven, og et muntrasjonsråd uten like. Der fikk vi høre han synge og deklamere dikt av Jakob Sande, som han kunne på rams.

Noe av det siste han fikk ordna før han døde var helårs vannforsyning til hytte-huset, sånn at Frida kunne fortsette å bo her på Virak.

Jostein var en mann med stil og han var veldig god til å danse.

Tankene går til Frida som ble alene, men som nå går fullt opp i bestemor-rollen. Sånn går livet videre, selv om savnet av Jostein er stort for henne og barna.

Vi minnes Jostein og takker for alle koselige stunder i lag.

Hilsen en nabo ved elva
Arna Flønes

Gerd Bjerkelund

Gerd kom fra Balsnes i Ballangen, og flytta til Virak da ho gifta seg med Kåre. Her har ho bodd og virka helt til ho døde den 30.mars i år.

Det ble konstatert at Gerd hadde fått kreft, og ho ble operert første gang i Harstad i desember. Det var ei tøff tid både for henne og familien. Ho blei overført til Narvik sykehus, hvor ho måtte ha en ny operasjon etter ei tid. Ho fikk være hjemme noen dager inn i mella, men tilbrakte mesteparten av tida fram til ho døde, på syke-

huset.

Savnet etter Gerd er stort, og selvfølgelig størst hos Kåre, barna og familiene deres.

Familien og hjemmet var det viktigste for Gerd, og ho var ei flink husmor som kunne sine saker. Det bar hele huset preg av, og det gikk ikke an å komme innom uten at kaffen kom på bordet. Gerd kunne kunsten i å gjøre det trivelig både inne og ute, og var flink med alle sine blomsterbed. Det bugnet av blomster.

Gerd hadde en fin form for humor, og vi hadde mang en god latter på symøtene våre. For mange år siden inviterte ho symøtet til fjells på hytta. Vi hadde en kjempedag der oppe i et nydelig vær. Gerd hadde laget gryterett, kaffe og kaker og fått Helge til å bære alt opp til fjells. Det er et minne om Gerd som aldri forsvinner.

Vi lyser fred over Gerds minne.

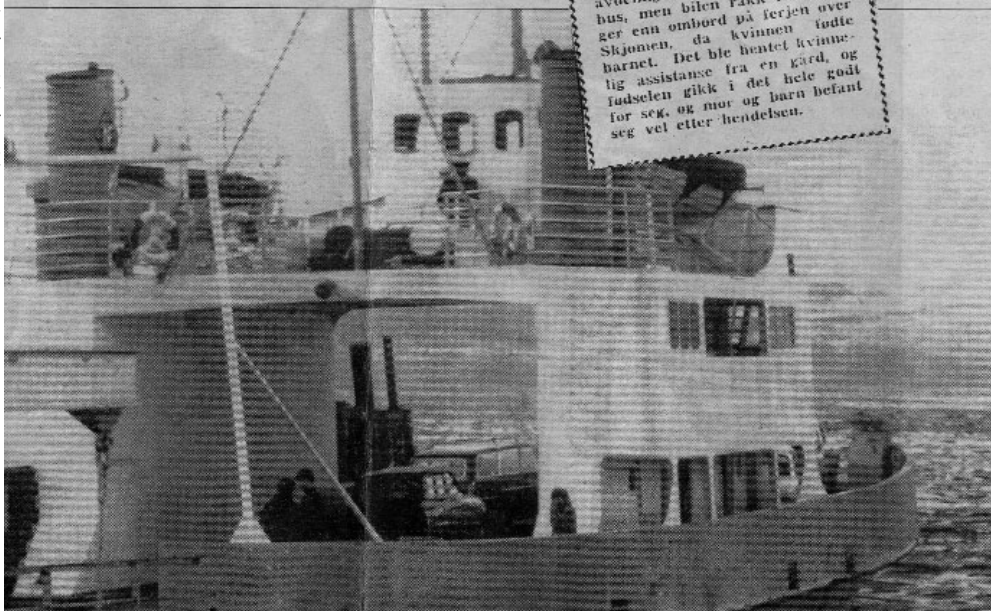
Toril Ranheim Hansen

30 år siden siste fergetur

Følgende faksimiler er sakset fra Fremover. Noen dager etter at den første delen om at det nå er 30 år siden siste fergetur stod på trykk, kom Kurt Tore Andersens leserinnlegg.

Historien var så spesiell og rørende, at vi velger å gjengi den i sin helhet her.

-Red.

Fremover 10/12 1953
FØDSEL OMBORD
PÅ SKJOMEN-
FERJEN 5-12-53
SYKEBIL
RAKK IKKE FREM

Forleden inntraff en sjelden begivenhet på Skjomen-ferjen idet en ny verdensborger så dagens lys. Det var en frue fra Grannfjord i Tysfjord som i sykebil var på vei til fødselsavdelingen ved Narvik sykehus, men bilen rakk ikke lenge enn ombord på ferjen over Skjomen, da kvinnen fødte barnet. Det ble hentet kvinnelig assistanse fra en gård, og fødselen gikk i det hele godt for seg, og mor og barn befant seg vel etter hendelsen.

Denne lille notisen fra Fremover forteller at det kan skje mang en begivenhet på en fergetur.

Et lite stykke samferd-
selshistorie å minnes
på søndag, 10. novem-
ber. Da gikk M/F
«Virak» den siste turen
med biler og folk over
Skjomfjorden.

Det markerte slutten på en
36 år gammel epoke med ferge-
drift mellom Grindjord og
Skjærvik. Fra søndag 10. no-
vember 1972 sto den prektige
Skjombrua ferdig til bruk. Et
stort fremskritt for trafikan-
tene.

Selv om ingen ønsker fergeti-
den tilbake, med sine køer og
venting, er epoken vel verdt å
minnes, mener Ivar Ravn.

Han bodde på sørsida av fjor-
den, i Skjærvik, har har mange
minner fra den tid «Virak» og
tidligere «Solfrid» krysset fjor-
den. Og det skulle bare mangle,
siden faren var den legendaris-
ke Henning Ravn som var ferge-
matros, og at onkelen en tid eide
rederiet som utførte trafikken.

Det var først AS Fergeforbin-
delsen som hadde hånd om
strekningen, senere Kristian
Ravns Fergereideri, og deretter
Nord-Ferjer, som til slutt ble en
del av dagens OVDs.

Ferga var viktig, og ikke bare
for trafikken på riksvei 50, som
det het i hine dager

Den var ikke bare bindeledet
mellom Grindjord og Skjærvik.
Den var også, sammen med lo-
kalbåtene, en viktig kommunis-
asjonsåre for folket innover
Skjomfjorden. Ferga gikk daglig
flere turer inn til fergekaia på
Kongsbakk inntil Skjomveien
var ferdig.

Ivar Ravn kan fortelle at ung-
ne i Skjærvik og på Virak ble
smilet når kommunenes helse-
søster skulle inn til Elvegard i
Skjomen for å foreta den årlige

Flere ferger har vært i trafikk på Skjomen-sambandet. Blant annet «Solfrid».

helsekontrollen. – Da ble vi med
ferga, og helsesøsteren sjekket
oss i salongen på turen innover.
Dermed rakk hun over flere, og
slapp å ta turen ens ærend til
Virak for å foreta helsekontroll,
forteller Ivar Ravn.

Ellers har det vært mange be-
givenesser. Ja, sågar fødsler har
skjedd på overfarten.

Ivar Ravn har prøvd å følge
med «Virak»s skjebne etter at
den ble overflødig i Skjomen-
sambandet. Den har vært i tra-
fikk i flere samband, men endte

etterhvert opp som en slags far-
kost til bruk til alt annet enn å
frakte folk og biler. Faktisk har
«Virak» også sunket en gang.
Men den ble hevet, og det siste
man kjenner til fra ferga er at
den i 1998 var brukt i forbin-
delse med fiskeoppdrett på Vest-
landet, blant annet for å frakte
fôr til fisken.

CARL NÆSJE
carlna@fremover.no
Tlf 76 95 00 65

Det var jeg som ble født på ferga

Jeg leste artikkelen «30 år si-
den siste fergetur» i Fremover
9. november med interesse.
Det var også morsomt å se det
lille utklippet «Fødsel om bord
på Skjomenferjen». Det var
nemlig jeg som var den ver-
densborgeren som så dagens
lys 5. desember 1953. Og den-
ne lille artikkelen handler alt-
så om meg.

Min mor fortalte meg om om-
stendighetene omkring fødse-
len min, bl.a. at det var ei
dame fra Skjærvik som fun-
gerte som jordmor. Som vok-
sen tenkte jeg ofte på at jeg
skulle ha stoppet for å finne ut
hvem det var, men tiden gikk
uten at anledningen bød seg.
Men så en kveld, det var i
1993, på tur nordover hørte
det slik at veien var stengt
p.g.a. veiarbeid. Jeg satt i køen
og grudde meg til en 3 timers
ventetid før vi kunne slippe
gjennom. Og da husket jeg at
fødestedet mitt var her. Jeg
snudde bilen og kjørte tilbake
over brua, og spent som en
unge gikk jeg opp til det lille
huset ovenfor fergeleiet. I et
lite øyeblikk streiftet det meg

at det kanskje var dumt gjort
av meg, kanskje hun som had-
de tatt meg imot var død, eller
kanskje hun ikke ville ha noe
av at jeg lette henne opp.

Nåja, det ble nå til at jeg
ringte på døra. Vinduet gikk
opp, og ei dame spurte meg
hva jeg ville. Jeg stotret da
fram, i all beskjedenhet selv-
sagt, at jeg er født her og min
mor har fortalt meg at det var
ei dame som tok imot meg.
Mer fikk jeg vel egentlig ikke
sagt. Hun lukket vinduet, og
det var det, tenkte jeg. Plutse-
lig går ytterdøra opp, og før jeg
visste ordet av det tok hun om-
kring meg og sa:

– Takk for sist.

– Takk sjøl, svarte jeg. Her er
altså hun som var den første
som så meg, tenkte jeg med en
liten klump i halsen. Så sa
hun plutselig:

– Kor lik du e far din!

Og før jeg rakk å si noe mer
fortalte hun at hun hette
Emma Ravn.

Det viste seg at jeg var en
velkommen gjest.

– Æ ha ofte tenkt på kor det
blei av den glunten, sa hun da
vi kom inn i kjøkkenet. Emma
dyttet meg foran seg inn i stua
der mannen hennes, Henning
satt.

– Her har du glunten som e
født her, sa hun til Henning.

– Æ synes æ hør det, ja, sa
Henning.

Etter disse innle-
dende frasene ble det mye å

prate om. For meg ble det som
om ringen på en måte ble slut-
tet, og jeg angret på at jeg ikke
hadde gjort dette før. Men
Emma og Henning pratet og

pratet. Det virket som det var
en stor opplevelse også for
dem. De fortalte i detaljer om
hva som hadde hendt, og tiden
ble nesten for kort for oss, men
vi avtalte at vi skulle holde
kontakten.

– Selvfølgelig, sa Emma, – æ
føl jo at æ har en andel i dæ,
siden æ var den første som så
dæ.

Senere kom Emma på besøk
til Drag. Vi fikk en kjempefin
kontakt. Emma hadde med seg
dåpsgave til meg, og fikk møte
både min mor og mine søsken.
Min far var allerede død da.
Senere holdt vi telefonkontakt
med hverandre.

Både Emma og Henning er
borte nå. Og jeg er utrolig tak-
knemlig for at jeg søkte kon-
takt mens de begge var i live.
Emma sa at hun hadde en and-
el i meg. Jeg tror faktisk det
var slik.

Kurt Tore Andersen,
Drag

Hytta på Virak

Vårt feriested på vakre Vidrek

Av Idun Sørli Gya, Virak - E 6 - 99

Da Grendelaget planla KULTUR-MØNSTRING PÅ VIDREK 31./8. - 1./9. 2002, inviterte de noen av "sommerbeboerne" til å presentere sine fritidssteder. At arrangementet med påfølgende seminar ble en ubetinget suksess er et faktum. Å få fortelle hva bygda og hyttene våre betyr for oss føltes veldig godt for oss "utenbys Vidrekværing". Kanskje mine erindringer kan finne gjenklang hos hyttefolk som ikke fikk mønstringen med seg, derfor dette innlegget i julens "Austavinden".

Når jeg skal fortelle om mitt feriested og faste holdpunkt et helt liv med mye flytting, blir det samtidig en stemme for fem generasjoner. Det hele startet med at morfar Johannes fra "Grønvold" giftet seg med mormor Amalie, innflyttet i "Øverstua" fra Lofoten. Som så mange andre i distriktet bosatte de seg i Narvik, men fikk tomt fra farsgården... så plasseringen av HYTTA var på mine oldeforeldres grunn, og derfor navnet: "Heimly" (eller "Kummel-håjen", som brødrene ertet bestefar med.) "Heimly" var en av de aller første hyttene på Vidrek, og altså bygd av AMALIE og JOHANNES ARNTZEN til gavn og glede for dem selv og alle oss etter dem.

Den opprinnelige HYTTA ble bygd i 1927; bislag, kjøkken og stue nede, og bratt stige opp til lav hems med skråtak. Det var ikke store rommene, men likefullt plass til trebarnsfamilien med slekt og venner; blandt dem var Åge Ulvik og Lisken Furunes (seinere Hansen) fast med som feriegjester. Liskens far lagde på samme tid et sett flotte hagemøbler, og flaggstanga ble reist 2./7.1936,- samme dag som Sigmund Larsen ble født - brødrene forteller at de fulgte med stangreisinga fra trappa på "Grønvold", mens de ventet på jordmora...

For mormor og morfar var HYTTA både et band til familien, og en mulighet til fortsatt arbeide med jord og sjø, som de var vant til fra før: et pustehull fra bylivet, og de elsket stedet. (De siste årene måtte onkel John hente bestefar hjem til byen når vinteren sèg på; da satt han i gyngestolen ved "stor-vinduet", nynnnet på salmer og så utover bygda si...) Og i alle år fikk de ekstra utkomme der; det var magre tider for barnefamilier i de dagene, så det kom godt med. De hadde grøn-

Heimly ferdig i 1937

sakland, og satte poteter både oppe ved hytta og nedover "Johannes-bakken", og nede ved vegen der gresset nå slås. Mormor hadde dessuten bærbusker og jordbær-land, og en praktfull blomster-rabatt! Og så var de selvsagt i bærslogen hver høst, Morfar bidro i hagearbeidet, ryddet og slo gress, - men det var fisket han trivdes best med. Først med småbåt, så anskaffet han båten "Buffalo", med motor. (Når han så kom heim med fangsten, skulle mormor ha KJØTTSUPPA klar, uansett når på døgnet det var.) Og naturligvis deltes fiskefangsten med andre; på veg opp fra "sjyen" ble hånker med fisk heklet inn på dørhåndtak på gårdene langs vegen heim til HYTTA. Dessuten var selvsagt samværet med foreldre, søsken og tidligere naboer en svært viktig del av tilværelsen deres!

Under krigen ble HYTTA rekvirert av tyskerne. De hadde skriverstue der, og da de forlot stedet var alt det vakre kobberkjøkkenstellet bestefar hadde laget forsvunnet; dørstokkene var helt nedslitt, og takbordene svartsvidd av osende talglys. (-De er nå gulvbord i denne HYTTA.) Dessuten hadde forsekker sprukket (de hadde også rekvirert bygdas hester), så helt fram til for et par tre år siden har vi vært plaget av "floghavre" på tomta....

Jeg vet at mor Molla (Oddbjørg) og brødrene Arne, John og Kjell hadde like stor glede av tida på Vidrek som jeg, og seinere guttene våre. De måtte nok delta mere i arbeidet, både her i HYTTA og på "heime-gårdene", men tid til lek og samvær med alle søskenebam og andre

Amalie og Johannes foran grunnmuren på Heimly

nabounger var det likefullt. De òg badet i fjæra (men mer "ærbart" enn oss: guttene badet ved moloen, og jentene nedenfor Kongsbakk, ved "Lundeneset".) Og de òg fisket mort, krabbe og eremittkreps fra moloen, rodde, padlet, - de lekte i skogen, gikk fjellturer, plukket bær, - NØT livet her i bygda! Ett av de første årene plantet mor, Arne og John hvert sitt lille grantre i hagen - ...HELDIGVIS vokste bare ett av dem opp.... Som ungdom hadde de platespilleren med og lurte seg til en dansestund (- særlig bestemor var nok litt kritisk til den slags aktiviteter), og ei helg var de så mange i sving, at John måtte i skjulet etter lakkpøsen for å utbedre slitasjen... Mor forteller at de drøyde ferien så lenge som mulig, noen ganger ble det "båtpendling" på henne og John til skolen før vinteren kom for alvor

Så giftet mor og far Arne (Sørl) seg, og fra da av var også han fullstendig Virak-frelst. Og jeg ble

Alle somre ferierte vi her. Med de andre ungene i bygda fisket jeg fra moloen, vi badet og boltret oss. Ann Elise var nærmest i år og som nabo, så vi var fast i lag. Der fikk jeg også delta i høyonna, med raking, hesjing og innkjøring, - og vi hoppet i høyet på låven. Ute ved "Storelva" hadde søskenebarna mine hytte, og der var spennende, lang leirefjære utover. Vi besøkte ofte mors tanter og onkler; og når jeg tenker tilbake var musikk og sang typisk for bestefars søsken, mens gleden over alt vakkert preget bestemors søsken (- vi har roser etter 'onkel' Odin, og liljer etter 'tante' Petra-) Og så så vakkert stelte hus, og nydelige håndarbeid! - 'Tante' Petra var dessuten en sann kunstner med røtter og stein; jeg var ganske fascinert! Forresten glemmer jeg heller ikke 'tante' Agnes sitt flotte bed med praktvalmuer ved tørkeplassen! - Ellers møttes bygdas folk fast for å hente POSTEN den gangen. Først på butikken hos

utviklet port-åpning for seg og resten av hesteflokken til en ren kunst. 'Tante' Petra og 'onkel' Håkon hadde en serie bjefende små hunder; de fleste kalt "Basse", og nede på "Grønnvold" var katten "Snorre" alltid "obersten", som skulle hilse med militær honnør når Sigmund og jeg lekte "91 Stomperud".... Jeg savner dyrene i bygda. Det var liv rundt dem, og der krøtterne beitet var det slik vakker kulturreng. Ved 'Øverstua's sommerfjøs (rett nedenfor Harys hus) var der et sant paradys av vakre markblomster i alle farger, - angan av dem blandet seg med frisk duft av sagflis fra 'onkel' Karls sag, nydelig....

Tiden gikk, og jeg og Terje giftet oss; nok en "søring" som falt for Vidrek og livet på hytta. Vi fikk guttene Arne og Gard, som opplevde svært mye det samme som jeg av sommerlivet; - de hadde i tillegg fotballsparking på skoleplassen....og etter hvert fisketurer til fjells! (Som ganske liten mediterte Gard i bilen på veg til sommerstedet: "Vi har TO "heime", Mosjøen og Virak"!....) - Da guttene var helt små, kom Petter inn i mors og våre liv, og i tillegg til å være alle tiders bestefar for dem, gjorde han sammen med mor Molla en kjempejobb med utbygging og stell av hytta, all ære skal de ha! Det er godt å vite at etter oss er sønnene våre her for å ta over ei elsket hytte i mine forfedres bygd. Og nå har vårt første barnebarn, Sander Joachim, tilbrakt hele to sommerferier her med famor og farfar, oldemor og oldefar; - allerede for sitt andre år. Måtte han òg få feste i bygda!! Selv har jeg på langt nær fått gitt tilbake det jeg har nydt her i bygda. Jeg har vært med på et par dugnader på vår fredlige, vakre kirkegård (På 'onkel' Deberg's begravelsesdag forsvant (lille) Arne om ettermiddagen: "Æ har vært på kirkegården, så han onkel ikke skulle være alene"...) - jeg har malt noen strøk på skoleveggen, og forrige år var jeg så vidt innom vegen til sjøen med spade og rake, ...alt for lite deltakelse, men det lille som var fikk meg til å føle meg INKLUDERT...,- en svært god følelse!.

Dette er en "mimring" fra én av bygdas sommerinnbyggere, i anledning Kultur- mønstringa sommeren 2002. Hva bygda betyr for meg og oss kan knapt settes ord på, men fra vi passerer Holtvika den ene vegen, eller Salt/Sildvika (der Oleanna ystet verdens beste kvite geitost...med smør og sukker på...), så faller roen over meg, og jeg føler at jeg går inn i en tilværelse fri fra alt stress og jag. (- Kanskje etterhvert må sønnene våre hente oss her når vinteren faller på...) - Det er mye fra gamle Virek jeg savner: husdyr og liv på gårdene, lyset i Annas vinduer i "Mellomstua" når høsten nærmer seg, alle de som har gått bort...., MEN : på "Gjerdhaugen" beiter en bøling flotte, svarte kyr, "Hildringstimen" stevner mot land, familier med småbarn, tenåringer og unge voksne barn har blitt værende - OG NYE har FLYTTET HIT!, -

...NØT livet her i bygda!

født, og hadde aldeles herlige somre her, sammen med familien og med nabobarna; - de fleste slektninger. Ikke tale om at her var TRANGT, medferierende slekt og venner til tross! Vi hadde stadig gjester: venner, og fars familie fra Oslo...som også fant Vidrekbygda aldeles praktfull. Far, som hele vinteren slet skolepulten og bøkene, fikk avkopling og god muskeltrim ved å bruke kroppen i rydding på eiendommen, og stortrivdes med det...ikke helt forstått av alle; en eldre bygda mann trøstet ham: "Ja, du slit fælt, men no begynne skolen snart, så da får du det bedre"! Og da far hadde lånt stubbebryter og sto og basket med ei temmelig solid rot, kom dengang lille fetter Jan Arvid:"Lugga du ugress, onkel Arne?" Far tok med musikken sin, og satte opp ei "komponiststue" på berget; der eldstebroren Kaare, som kom med kona fra Canada, fikk være med på siste finishen.

Kongsbakk, der ungene vaglet seg på trappa mens vi ventet, (og JEG ofte kjøpte meg en blokk gummiaktig gelekonsentrat...), seinere hos Karine og Rolf Gundersen. En annen møteplass var skolen, der allslags festligheter ble arrangert. DER møttes vi også ukentlig da der ble åpnet folkebad, med badstue i kjelleren. Etter at badet ble lagt ned, var det å lauge seg i stamp på kjøkkenet, eller; i godvær, ute på trammen... Men forut for alt dette var "Storelva" redningen. Bestefar lånte hesten "Paut" på "Grønnvold"; lastet opp med familien og skittentøy, stamper, nistemat og kaffiekjel, og så hadde vi full dag der ute med skrubbing av klær og hår og svette skrotter; - jeg kan love for at det var ganske...friskt.... Men også spennende, med lumske bukter og strømminger i elva, og varm suppe og kos rundt bålet etterpå... Dyra på Virek, ja, - der var "Paut", - og i "Øverstua" først en høyt elsket "Bottolf", og seinere "Prins", som

skolen er fortsatt "HJERTET" i bygda, så VIDREK LEVER! Og HER har jeg mine røtter, her har jeg hjelpsomme og gode naboer, her har jeg alle barndommens minner. Og her gløder himmelen og fjorden som ingen andre steder i mid-

nattsola, og allerede nå i august så jeg de første stjernene, som stråler større og sterkere på sørhimmelen her enn noe annet sted! TAKK til forfedrene, takk til BYGDA!

GOD JUL! Sensommerlig hilsen fra IDUN i "HYTTA".

Risøen hytteeierforening

Den 18. juni 2001 møttes 10 av hytteeiere i området Sildvikhøgda E6, Virak. Målet med møtet var å stifte en hytteeierforening som er i tråd med reguleringsplanen for de tomtene som i sin tid ble solgt av Martin Indregård og Hans Gundersen.

Møtet forløp veldig bra, og samme kveld ble Risøen hytteeierforening stiftet. Medlemmene av hytteeierforeningen er betalende eiere av de gårdsnummer som har avkjøring fra E6 ved "Mosshaugen" Sildvikhøgda.

Styret i Risøen hytteeierforening er:

- Iris Bartholdsen, leder

- Eli K. Torgersen
- Johan Joakimsen, kasserer
- Egil Johnsen
- Leif Goran Zetervall

Formålet med foreningen er å ivareta fellesinteressene til Hytteeiere til det beste for alle. Vi har allerede utbedret veien ned til hyttene, en utbedring som ble forholdsvis kostbar, og som hytteeiere selv har betalt. I den forbindelse vil det bli satt opp borm ved parkeringsplassen, slik at ikke uvedkommede kan kjøre ned til hyttene. I tillegg har foreningen planer om å lage grillplass i fjæra som vi kan møtes på i gode sommerdager på Virak.

2 år på rad har vi hatt fjærafest i foreningen,

der barn og voksne har møttes til god mat og drikke. Årets fjærafest ble desverre flyttet til den nedre parkeringsplassen pga. mye vind, men var likevel en suksess med dans og lek blant voksne og unge. Denne tilstelningen er nå blitt en årlig tradisjon.

Vi i Risøen hytteeierforening er opptatt av at alle hytteeiere i området skal trives og bruke stedet mest mulig - og besøkstallene på hyttene viser at det gjør vi.

Med vennlig hilsen for Risøen Hytteeierforening
Iris Bartholdsen, Leder

Det utrulige veret i år

At det går an å ha et sånt ver som vi har hatt i år! Det e akkurat så veraspektan har haka sæ dørge fast, så det bære bli en einaste sorts ver, dag etter dag. Og heldigvis for oss, det haka sæ fast på god-ver. Vess æg ha hadd uta di der barometran man brukte før, sånne med en gubbe som kom ut når det bei godver og ei kjerning som kom fram når det skya over, så e æg søker på at det no ha vore så mykje spindeltev for kjer-ringåpninga at ho aldri meir ha bidd å sett dagsens lys. Eller kanskje det va omvendt?

Tenke seg te, først en rolig vinter, og deretter fekk vi så akkurat med nok sny te påske, sånn at det så vidt bar på veien opp te fjells. Og knapt va påsken over, så smelta han bort alt. Ska tru om æg nån gong bi å oppleve igjen å sette poteten 11. mai? Eller at han va kommen opp igjen, alle potetplantan, for maimånen va omme. Eller at æg, så lekså driv på gammelmåten, va tvungen tel å hyppe for St.Hans, så lang va skallan. Heilt tvungen!

Før ikkje å snakke om bærsesongen, med moden molta allerede i første vekka av juli! Og kronår på alle slag, både i skogen, te fjells og heime.

Her va jo nån ramlinga med litt regn, kan æg minnes. Men det var bære før å markere skillet mella de tre normale ofot-somran vi fekk med oss i år. Eller var det fire? Ha det 'kje vore før at det va litt ruskever under kulturmønstringa, trur æg nesten at eg ha glømt av alt som gjeld ruskever.

Og så hausten! Et merakkels av rolige, klære daga,

uten vind eller regn eller holka eller andre slags plaga å snakke om! Den einaste klagen æg har hørt nån fræmføre, gjaldt sparkeføret. Og det kan vi jo innrømme har vore heilt elendig. Så langt kan vi strekke oss.

Vess det heran e drivhuseffekten, så har han nu vore frøktelig baktalt te nu! Og vess det e sånn han ska bi, så helse vi han hjertens velkommen. Så ser vi foreløpig bort fra andre ulempe som kan vise sæg etter kvært, sånn som vassløysa og strømrasjonering. Og vi fortrenge totalt alle tanka på at det bi å jamne seg ut over tid. At vi bi å få ei motregning, så ska balansere ver-kontoen våres. For huttetu, nu e vi skyldig mykje griser, etter den regnemåten!

Veret i år fekk mor mi tel å minnes et gammelt vers

frå leseboka. Antakelig gjaldt det om foretreffeligheta til en gammel konge i vikingetida, om kor godt ver han skaffa landet. Sitert etter hennes hukommelse er ver-set sånn:

Aldri så man slik en sommer
to gang blomstret bjørk og hegg,
to gang engen stod i blommer,
to gang svalen lagde egg!

Rektig så langt kom vi vel ikkje i år, men det var jamen på hektan! Men det kan jo være bra å tenke på at det har vore godt ver før i verden, og. Intet nytt under solen, var det nån som sa.

Martin

Gammel- Deutz'n

"Deutz'n er det ingen andre enn jeg som får start på", var Alberts utfordring da han parkerte den på låven i fjor høst.

Denne manndomsprøven tok jeg som en viktig utfordring i mine første alvorlige forsøk på å skulle gi Alberts og mine egne etterkommere viktig ballast i livet. Å få lov til nevne Vidrek i samme åndedrag som en presenterer seg, fordrer også at en kan servere mat som er dradd opp av jorda der - helst med egne hender.

- Så da poteten skulle i jorda, var jeg klar på låven med startgass, nylada batteri og en god porsjon overmott. En eneste sylinder KAN jo ikke være så vanskelig... Da hadde jeg ikke regna med den sterke motvilja til 49 år tysk stål!

Første runde i ringen endte 1 - 0 til Deutz'n. Ikke rart - den hadde tross alt hjemmebane! Med tomt batteri og svettende etter mine basketak med sveiva, forlot jeg duknakkert låven. Jeg måtte bite i potetkålen, og takke ja til tilbudet

fra han Gunnar på Sildvikhøgda. Åkeren blei da i hvert fall pløyd, og poteten satt.

Før neste runde tok jeg med meg ekspertise, og studerte teknikken med samme grundighet som herrene bak konstruksjonen. Det var da jeg oppdaget at den gule spaken på høyresida muligens kunne gjøre noe for utfallet av neste match.

Det viste seg å være medisinen! Etter også å ha funnet ut at den spikeren som lå surra fast i enden av i tjukk led-

ning, var glødinga kom resultatet. Noen snøft med kvitrøyk, og den velkjente bankinga av stempelet smalt mellom veggene på låven.

Etter å ha funnet ut av de tre gearspakene var suksessen et faktum - om ikke potetene kom i jorda med traktoren, så blei de i hvert fall kjørt i hus med den. Alberts utfordring var tatt, og overvunnet!

-Anders

Ny "Gullballe"

Gamle Hans Olsa's treroringsspisse "Gullbollen" skal gjenoppbygges. Det er Hans og Svein som står for spleiselaget, som vil gi Vidrekfolk flere vakre seil å se på til sommeren.

Da hans skulle se nærmere på den 18 fots ranværingsspissa han hadde hatt i nauset en mannsalder, viste det seg at råte hadde tatt kjølen og deler av botn. Båten ble tatt ut i lyset, og ble objekt for diskusjon, hvorvidt den lot seg reparere, eller om bålet var eneste fremtid.

Båten er litt spesiell. Der er nemlig ikke bevart mange treroms spisser av denne sorten. Båten er sannsynligvis bygget i Rana en gang på 20-tallet, og den originale riggen og seglet finnes intakt. Til sammen var dette årsak til at Hans og Svein valgte å få båten kopiert - altså et nybygg på den gamle båtens mål.

Det er Kai Linde i Rognan som har påtatt seg oppgaven, og båten er nå fraktet ned til ham for oppmåling og kopiering. I ventetida skal hans og Svein gå på rigge- og seilsømkurs i det nye kystlagets regi.

Det blir med andre ord vakre hvite seil å se til sommeren, og det blir spenn-

nende å se hvordan den nye "Gullbollen" seiler i forhold til Martins Nordlandsbåt, som også skal restaureres og brukes.

-Anders

Her ligger "gammelbollen" til han Hans Olsa uttafjor nauste til Svein, i påvente av transport til Rognan. Der skal Kai Linde kopiere båten.

Rallarlivet i bygda

Rallarlivet er ikke det første man forbinder bygda med. I skuffer og gamle arkiver finner vi imidlertid spor fra anleggssluskenes slitsomme liv - også her.

Virak-visa

(Mel; Rombaksvisa)

Her på Virak er vi 40 sterke mann,
Som skal bygge vei igjennom Norges Land.
Veien skal vi gjøre ferdig til i 1944,
Og til den tid vil jeg håpe at jeg dør.

For betalingen vi har er ikke rar,
Det er så vidt det rekker snus, å helligdar.
Lomp og arbeidsklær det må vi slite
helt til siste tråd,
40 nakne menn på riksveien skal gå.

Nei, det er ikke rare greier det er sant,
Hvis man blir her lenge blir man bare fant.
Staten tenker at med tro så skal man
flytte store fjell.

Men æ syns vi slit fra mårran og til kveld.

Dynamittens knald du hører daglig slå,
Etter riksveien som nu i fjellet gå,
Skal det høres stadig brake i hver time, tid og stund,
Så de norske fjeller skjelver på sin grund.

Når vi minerer går det bare skit
Basen har ikke råd å holde oss med mit.
Det blir nesten bare brening utav skutan som vi gjør.
Men så er det heller aldrig noen som dør.

Og den brakka som vi har er nokså skjør.
Vi behøver ikke bruke noen dør.
Nei, vi bare smyg oss ut i gjennom
sprekka i ei krå.
Og når vi skal inn så gjør vi likeså.

Ingeniørene som for forbi i fjor,

Blott en vinter vilde stopp her i nord.
For da fikk de herrer vite hva som slusken lide får
I de usle brakker Staten oss består.
Her en lørdagskveld så brente brakka ned.
Og det verste var at lomp den strøk med.
Staten vil nok ikke la oss lomp og arbeidsklær få
16 nakne mann på Virak nu skal gå.

Virak 1.april 1935

N.N.

**Denne visa har Ivar Ravn levert.
Han har funnet den etter sin far
Henning Ravn.**

Veiarbeid og arbeidsfolk

I sangen står det at det var 40 mann på
veiarbeid på Virak, og at 16 av dem
bodde i ei brakke. 7-8 av arbeiderne
bodde i alle fall på Brubakken.

Karen Solberg som var 11-12 år på den
tida forteller:

Husker godt en av dem som het
Håkon og var fra Forra. Vi var så glad
i han. Han fortalte historier som han
dikta i hop, og var veldig grei mot oss

unger.

Ho mor Gyda kokte middag til
arbeidsgjengen i tillegg til sin egen
store familie, men brødmaten holdt de
seg sjøl. På lørdagan dampa ho buk-
sene til alle mann.

De bodde på to rom oppe, i køy-
esenger.

Av og til kom det en veioppsyns-
mann som het Løften, han var ingeniør
og det var stor stas når han kom. Da

tok ho Gyda på seg hvitt serveringsfor-
kle, som ho hadde fra tida ho jobba på
kafé i Harstad, og sko med hela på. Det
var vel godt med litt forandring i tilvæ-
relsen.

Dessverre fikk han med seg
mange av steinalderfunnene som var
blitt gjort da Karl rydda gården, blant
annet noen garnsøkker. Men ingen vet
hvor de er blitt av nå, etter så mange år.
-Arna

Vegarbeid ved Vidrek 1936

*Dette bildet skal være et arbeidslag i gang
ved Vidrek i 1936. Bildet tilhører Nordland
Veikontor i Bodø. Hallvard Øgsnes, far til
Anders, er involvert i et museumsprosjekt
der, og kom med dette bildet, slik at noen i
bygda eventuelt skal kunne fortelle hvem
personene på bildet er. De er nemlig ukjen-
te for Veikontoret.*

*Karens historie og visa fra Ivar er videre-
sendt til veikontoret. Har du flere opplys-
ninger, er vi lutrer øre. Ta i såfall kontakt
med Anders Øgsnes på 769 40448*

Amund Eliassens båtlag

Bildet er fra Lofotfisket i 1891. Bakerst til høyre: Edvard Ravn. I midten fra venstre: Eliseus Olsen og Amund Eliassen.. Fremst: Benoni Amundsen (14 år). Er det noen av leserne som kan hjelpe meg med navn på de to ukjente i bakerste rad og han i midten til høyre?

-Jan Røssås

Ole Olsen, Alberts far, skriver om båtlaget i sin gårdshistorie:

“De dreiv med fembøring på Lofoten, Finnmarka og Murmanskysten i slutten av forrige århundre. Amund var en vidkjent fisker og Høvedsmann. Hans bragder som fører av fembøring i storm og uvær er mangfoldige. I uværet var han og båten ett. Hans innsikt å handsome båten var legendarisk. Han var meget avhengig av tobakkspipa.

Det er sagt om han, at uansett hvor hardt det blåste, greide han å få fyr på pipa, bare han hadde en hånd fri.

Der hendte at der var år hvor lodde og loddetorsken ikke trakk i særlig mengde til Finnmarkkysten, men desto mer langs Murmansk-kysten. Båtlaget brukte da stedet Seburka som utrosvær. Turen over Varangerfjorden var lang og ofte hard, men gikk godt. I Seburka var der ikke havn, så en måtte sette båtene på land. Der var svær forskjell på flo og fjære, og karene måtte passe høvelig vannstand for å sette opp og ut båtene. Det var tidvis så smått om plass, at båtene stod side om side oppskort mot hverandre. Man måtte smygge under sidene på båtene på langs for å komme gjennom rekkene av båter. Så vidt en

minnes, var det mulig å få omsatt fisk på russekysten til pomorskuter, men det saes at det var mange båter som seilte til Vadsø med fisken.

En gang mistet de en av mannskapet, Johan Evensen, (*kan han være en av karene på bildet - red. anm.*) over bord under en hard seilas på Finnmarkvegen. Han snublet og falt ut av båten fremme. Karene såg dette, og greide å huke han ved bakrommet, som er det siste åpne rommet foran huset på fembøringen. - En bragd det står respekt av under stor fart i sjø og storm"

Bildet dukket opp fra fortiden i Edward Ravn's gamle fotoalbum som Kjell Olav har arvet. Det er tatt av fotograf Wennberg i Stamsund eller Henningsvær under Lofotfisket i 1891.

Edward Ravn, var født 1864, Eliseus Olsen var 1857. Høvedsmannenn sjøl, Amund Eliassen, f. 1852, drev Røssåsen. Skårungen er høvedsmannens sønn, Benoni, som var født i 1877. Han overtok senere Røssåsen, og er altså Jans bestefar.

Har du informasjon til Jan om folkene, så ta kontakt med ham.

-Anders

...og her er Vidreks båtlag anno 2002

Siste helga i mars settes Hildrinstimen igjen på havet, og begynner klargjøring for nok en Lofottur.

Vidrek er godt representert i mannskapet, da både Hans, Martin, Ingrid, Anders og Sølvi har tegnet seg på mannskapslista.

I kulingen i fjor gikk mottoet fort over fra "skitt fiske" til "skit i fisket". - "Har vårherre gjeitt oss vind, så ska vi ikkje ligg å ræke lekkså rått-tang". Andøyving i kuling er nesten håpløst med dagens armer og utstyr forøvrig. Da er det morsommere å bare segle, og fryde seg over at vi er på Lofoten fordi vi vil - ikke fordi vi må...

Imidlertid regner vi med å få nok til båte lutfesk og baccalao.

-Anders

Om legemlig straf i skolen

Her følger utdrag av et referat det første kretsmøte i Viraks skolekrets. (Se hvordan våre forfedre skrev navnet på bygda i år 1890. Jans anm.)

Åpningsteksten lyder: "Aar 1890 den 6te januar holdes Kredsmøde i Viraks skolekreds. Indkalt til Mødet var i betimelig tid ved Udvalgets formand alle skattepligtige samt de i Kredsen boende skolepligtige børns foreldre.

Til Mødet fremmødtes 13 stemmeberettigede."

Sak nr. 3 samme år:

"Bør legemlig straf anvendes i folkeskolen?

Enstemmig blev vedtaget at legemlig straf må anvendes i skolen dog må mindst 2 af udvalgets medlemmer overvære afstraffelsen. Ligeledes vedkommende barn eller børns foreldre eller foresatte vis do. var tilstede."

Ja, datidens tanker om barneoppdragelse....!

Forhandlinger aar: 1890

Aar 1890 den 6te januar holdes Kredsmøde i Viraks skolekreds.

Indkalt til Mødet var i betimelig tid ved Udvalgets formand alle skattepligtige samt de i Kredsen boende skolepligtige børns foreldre.

Til Mødet fremmødtes 13 stemmeberettigede.

Bør legemlig straf anvendes i folkeskolen?

Enstemmig blev vedtaget at legemlig straf må anvendes i skolen dog må mindst 2 af udvalgets medlemmer overvære afstraffelsen. Ligeledes vedkommende barn eller børns foreldre eller foresatte vis do. var tilstede."

Et fremskridt

Dette diktet er saksa fra den handskrevne ungdomslagsavisa Fremtid i 1932. I redaksjonen satt Asbjørn Eidissen, Ole Olsen og Hilda Røssås. Diktet om den første radioen på Vidrek er laga av førstnevnte.

Virak ungdomslag
har fått en radio i lag.
Han Ola va lekså ben
i innkjøpsnemda å styre stasen.
Han gjekk og fræga, og heldt en større masen
berre før denna radiostasen.

Så fekk vi "kassen", men han sku betales,
og ei heil mengd kausjonar sku oppstables.
Og da vi bedre råd ei vesste
enn å ta te våres beste,
organiserte vi gutan
å pantsette stutan.

Ja, "kassen" fekk vi, gudbevares,
men agenten fekk ei mengd
med frægarbrev som sku bevares.
Og da "kassen" også sku bevares

der stille seg ei mengd med andre spørsmål
som også sku bevares.

Så valgte vi en klubb
av gammel, erfaren og aktverdig gubb.
Denna lille radioklubb
sku lekså ha et øie med
og sjå etter, - rubb og stubb;
(selvfølgelig berre ka der angikk
denna lille radioklubb).

Slik va det altså at vi fekk
den første radio på Virek.
Alt som verden fram i tida gjekk
vi også ute på Virek kund' følge med
ka der ute i verden foregjekk.
Når om kvelden vi gjekk
bort til vår radio, - vi all opplysning
fekk.

A.E.

Ruskenaksjonen i mai 02

Fredag før 17.mai ryddet vi søppel og skrot fra Storelva i sør til Skjombrua i nord. Kjell-Olav og Torgunn for til Skjombrua og ryddet søppel for der så ikke ut. Når ikke Statens Vegvesen tar affære så måtte vi trø til. Med den tidlige våren vi hadde, var det lett å plukke søppel. Grøftene var fri for sne og i tillegg blitt tørr.

Rundt skola ble det raket og ryddet for skrot. Det som vi raket brant vi på skola og Anita tok resten av søplet. Ca.25 personer var med på "rusken". De som ikke kunne komme den dagen vi hadde rusken, gikk dagen i forveien. Til avslutning ble kaffe, kake og pølse servert ute.

Det ble bestemt at fotballmålet ikke holdt dagens MÅL og skulle fjernes. Gunnar og Marius fjernet målet før kulturmonstringa.

Julehuset ved Storelva ønsker dere alle en riktig God og fredelig Jul!

Gunn

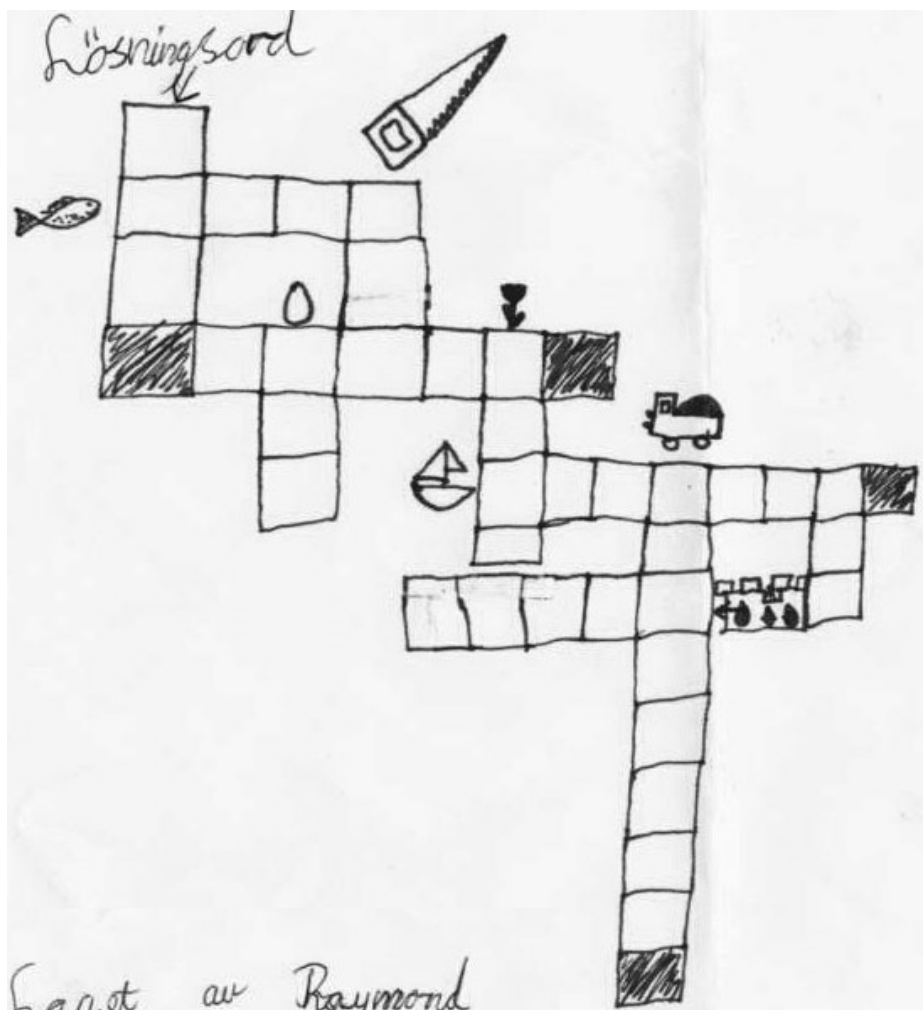
Barne- og ungdoms-gruppa

Vi holder fortsatt koken, barnetallet er som i fjor ca.8 stykker. Noen ganger tar enkelte med seg venner og det er jo bare hyggelig. Denne høsten er vi tilbake til fredagen som møtedag og vi voksne er mange som deler på oppgaven. Enkelte har barn som for lengst er slutta i b&u, men de gjør fortsatt en innsats for den oppvoksende slekt. Det e bra!

Aktiviteten bestemmer ungene for det meste sjøl, men i høst har det stått trolleig på programmet , og så blir vi å bake Lussikatter.

Etter jul satser vi på mer uteaktivitet, i høst har vi bare vært på Grendehuset, men det er jo fint å veksle litt.

Arna

Gåter

- 1.Ka e det som går i inn i ett hull og kommer ut i tre?
- 2.Et rom fullt av svart ull - men ingen kan ta en neve full!
- 3.Dess meir du gjer den, dess grådigar blir den.
- 4.Hvor enn du snur og vender meg,

peker jeg alltid rett fram, Hvem er jeg?

5.Veit du om noe som ikke er noenting, men som likavel har et navn?

6.Ka e det som flyter like lett på vatnet som en bølge, men som ikke engang tusen mann kan klare å løfte?

Lille Ole sa en dag til mammaen sin
- Kor e du født?

- Æ - e jo født i Harstad , lille venn.
- Mæn kor e han pappa født ?
- Han e født i Berlevåg
- Og æ e jo født i Narvik, sa lille Ole
- Ja - det e du , svarte mammaen, men koffer spør du sånn?
- Lille Ole satt og tenkte ei stund, men så kom det ---
- Så pussig at vi tre sku treffes på denne måten.

Det rocker i fjæra

Gå-gå - Ola bli god! - Der er ingen tvil - dette bandet kommer vi til å få høre mye fra!

Der var russisk folkesang, munnspeil, trekkspill og banjoklang hele natta gjennom. Dette gjentar vi til neste år!

-Krovert Anders

Gutta la lista på topp da årets store naust-begivenhet fant sted. Allsangen ville ingen ende ta, da den ene hit'en etter den andre rullet utover havet fra de åpne naustdørene.

Dette var imidlertid ikke de eneste stjernene i showet. Det var ikke måte på hvor mange av gjestene som overrasket med traktering av instrumentene.

- Svar på gåter;
- 1.Et menneske som tar på seg gense-
 - 2.Mørket
 - 3.Ilden (bålet)
 - 4.Nesen
 - 5.Skyggen
 - 6.En boble

Uværsperlader

Ole Torstein Hansen var født 1825 i Saltvika, og kjøpte Vidrek 81/4, Lillevolden, i 1857. Vi kjenner han kanskje mer som han Ol- Hansa, bestefar til Ole Olsen. Historien under er fra Oles 200 handskrevede sider, som kom for dagen i fjor. Den er gjengitt slik Ole skriver den sjøl
-Anders.

Ole T. Hansens båtlag seilte ut i vanlig signaltid sammen med mange andre båter som hadde stasjon på Balstad. Det var nordlig vær, men spakt. De hadde bruket satt ute på egg, og begynte å dra. Det var bra med fisk. Man la merke til at det begynte å stige en mørk rand av nedbør på himmelen i nord over fjellene. Karene pratet seg i mellom om at dette var noe de måtte gi akt på - det var tegn på nordavær. Ikke lenge etter begynte det å fye på fjellet over Balstad og vestover Lofotveggen, og himmelen mørknet mer og mer til. Det såg truende ut.

Ole Hansen, som var hovedsmannen sa til karene at det var best å røyse mastra. Hvis han kom som det såg ut til, kunne det bli vanskelig å få den opp seinere. Så blei gjort, og det var en lykke.

Karene var så opptatt med draging og fiske, at de ikke la merke til at båtflokken var begynt å trekke mot land. De blev plutselig merksom på at det var begynt å snø. Når de såg innover mot land, var dette helt skjult av noe som lignet snøtjukke. Samtidig hørte de et sterkt sus som i det fjerne minnet om drønn og brak.

Ole Hansen blev straks klar over at det var uvær som kom over dem, og at det som mot land syntes som snøfökk, i virkeligheten var sjørøkk. Han beordret lina kuttet og beordret karene til årene. Men da var allerede uværet hos dem. Båten blei med en gang slengt på tvers av stormen, og tung av fisk begynte den å ta inn sjø.

Karene måtte begynne å lempe fisken på havet for å lette båten, da de skjønnte at det nå var snakk om livberging. Samtidig måtte de få opp en lapp av seglet for å stå austover. De kunne ha mulighet for å stå opp Henningsvær, eller i verste fall Skrova. Båten hadde ikke gjort mange renn før det var klart at den ikke bar den aller minste lapp av seil. Sjøen var også allerede blitt så krapp og grov, at båten stadig måtte legges rett unna sjøen.

Det var nu blitt klart for karene at

livet stod på spill. For å berge seg lengst mulig, måtte de derfor holde rett unna været. I tillegg til stormen, var snekovet og rokket så tett, at det var som en vegg utafor båtripa. I tillegg til dette mørknet det mer og mer utover kvelden.

Nu hadde båten nok - og mer enn nok fart med bare mastra. De hadde det største strev med å holde båten lens, da sjøen stadig brøt inn over ripa fra bråtta rundt båten. De auste for livet, og dette gjorde sitt til for at karene ikke fraus i hjel. Men det sleit også på kreftene. Verst var det for en unggutt fra Råna. Kreftene hans minnet, da tretthet, spending og angst brøt ned oppholdelsesdrifta. Det fortelles at Ole Hansens bror, Kristen, var ukuelig i sitt strev for å oppmuntre og adspredde gutten. Når Kristen kunne legge bort stamp eller ausekar et bel. For å holde varmen i gutten, fikk Kristen han med på å klappe "russek-lapp". (klappelek - Red anm.)

Slik gikk tiden i mørke, storm og kamp for livet til langt på natt. Da syntes karene at bevegelsen i båten endret seg på en underlig måte. Det virket som om sjøen

kom i mot eller fra alle kanter, og plutselig ser de konturene av noe høyt og mørkt i et gløtt i kovet. Det syntes som om sjøen blev mindre, og det hørtes brått. Med ett skimter de noe som må være land, og sjøen blir smul. Til deres lykke letner kovet såpass at de forstår at her er mulighet for å berge liv. Det viste seg å være et sund og ei øy de hadde funnet. I løpet av morgenen kom de fram til folk og blev tatt hand om etter en ferd med livet i hendene over Vestfjorden den vinternatta.

Ved senere befarung fikk de se at de kun hadde vært få meter fra berget og brenningene da de kom inn i sundet. Den natten satte flere livet til på Vestfjorden.

Ja dette var uværsperlader som i alle tider har gått over Lofoten, og brakt sorg og savn i så mange hjem i Nord-Norge.

Ole Olsen

Oles uværsperlader kan godt illustreres med fambøringen Salarøy i god bøl...

Brev fra Kvaløylvågen

Hei alle sammen!

Ville så gjerne sende noen ord til kjente og kjære via Austavinden. Må samtidig få si at jeg synes det er kjempekoselig at denne avisa fortsatt kommer ut! Selv om det ikke er noen lang historie jeg kommer med, er det artig å kunne bidra med litt.

Som de fleste nok har fått med seg, ble vi foreldre til en liten gutt 19.august. Noen uker før hadde jeg flyttet til Kvaløylvågen, hvor Frank-Arne er fra. Alt var klappet og klart til å ta det lille nurket som fikk navnet Jostein, med hjem. Nå er han over tre mnd. gammel, og vi trives godt her vi bor, ca 3 mil nord for Tromsø.

For tiden bor vi i en leilighet, men går alt etter planen, bygger vi hus til neste år. Gravinga begynner så snart tela er gått. Det er jo blitt noen flyttinger på meg siden jeg dro nordover, så nå skal det bli godt å få sitt eget.

Som hjemmeværende trives jeg godt! Det er koselig å stulle å stelle med Jostein, og fordi han stort sett er snill og grei, kan jeg få gjort for eksempel husarbeid også når han er våken. Av og til drar vi til byen eller går en lang tur, hvis vær og føre tillater det.

Det er jo også blitt noen turer nedover til Virak i høst, og mange av bygdas

folk har allerede møtt Jostein. Han vokser og trives og det har som regel skjedd mye i utviklinga mellom hver gang vi hilser på. Vi kommer nedover til jul, men fordi vi blir bare noen få dager, får vi satse på å komme på besøk på nyåret. Det er jo også koselig når mormor kommer på besøk nordover, og skulle det være andre Virak-væringer i strøket, er det bare å stikke innom.

Jula er over oss igjen, og jeg synes

tiden flyr av sted! Det skal bli koselig å komme nedover på julebesøk. Kanskje ser vi mange kjentfolk i løpet av de få dagene. Men til de vi ikke møter, og til andre lesere av Austavinden, vil vi så gjerne få ønske ei riktig God Jul og et Godt Nyttår.

Stor juleklem fra Aina, Frank-Arne og Jostein i Kvaløylvågen.

En liten hilsen fra Fredly

Fredly Folkehøgskole ligger i Børse, ca. 3 mil sør for Trondheim, og er en "annerledes skole", dvs. i n t e r n a t s k o l e . Gjennomsnittsalderen her er 18. Noen elever kommer etter endt ungdomsskole, mens andre er ferdig med videregående og trenger et friår eller rett og slett forandring i hverdagen. Det siste gjelder altså for meg.

Linjetilbudene på skola varierer litt fra år til år. Vi som går her nå har valgt mellom: Musikk og drama Programmering og grafikk (data) Webdesign og layout (data) og Friluftsliv med idrett

For meg var dette et ganske enkelt valg; det

måtte bli friluftsliv.

Vi begynte året med en 3- dagers sykkelstur i Norges lengste seterdal; Einunndalen. Senere var vi 3 dager i Femundsmarka ved Røros på kanotur.

Utenom å dra på slike turer har vi hatt en god del orientering med kart-og kompasstrening, samt førstehjelpskurs. Dessuten blir det en god del ballspill i skolens gymsal.

Vi har også mange fine turer i vente, deriblant 10-dagers skiferie i Østerrike, Ramsau, hvor vi skal bo på en stor bondegård uten strøm... Som avslutning på skoleåret blir det i mai skoletur til Hellas. Som sagt, vi har mye artig i vente!!

Med dette vil jeg ønske alle i bygda ei god jul!

Julehilsen fra Idun

Martins juvel

"Kanskje vi skulle tatt treroringen til moloen for å lage litt miljø?", spurte Martin...

Det passet bra for aktivitetene som skulle foregå nede ved naustet under kulturmonstringa, og det kunne være morsomt å få se hva naustet skjulte. Jeg fikk meg litt av en overraskelse..

Der stod nemlig et vel-vedlikeholdt, fullstendig lytefritt eksemplar av en treroms Bindalsbåt! Det hender seg fra tid til annen at man snubler over velbrukte sådanne, men meget sjeldent en så velholdt båt som Martins.

Det sies at Andreas, som opprinnelig hadde båten, kjøpte båt samtidig som på Bjerkelund. Båtene skulle være "tvillinger", og fra samme båtbygger. De var begge utmerkede seilere, men da Bjerkelundbåten ble bordet opp med et ekstra bord på ripa, mistet den sine utmerkede seileregenskaper. En nordlandsbåt er et studie i marginale detaljer, som alle påvirker båtens egenskaper!

Martin er i likhet med Svein, hans og Anders, også blitt bitt av tradisjonsbåtbassillen, og Martins treroring skal gjennomgå en liten oppussing og smøring, før den igjen rigges for bruk til sommeren. Rigg og seil er intakt, men noe morkent, så Martin

skal også være med sammen med Svein og Hans på kurs i rigging og seilsøm, som kystlaget kjører i vinter.

-Anders

I disse strømsparetider

..kan et være morsomt å se hvordan Ole Olsen og familien gjorde seg nytte av tittelen på denne avisen til å skaffe seg strøm.

ging av vindmøllepark på Nygårdsfjellet.

-Anders

Vindmølla stod på Nisjedalshaugen, og ble i følge Ole tatt ned da strømmen kom i 48. (noen sier strømmen kom i 49 - hva er riktig?)

Delene til vindmølla ligger ennå på låven på gården, om Statkraft skulle bli FOR slem på strømprisene i vinter...

Ekstra morsomt er det å kunne dokumentere at ikke Høgskolen og Narvik Eelektrisitetsverk er de første i Ofotenregionen som tar denne teknologien i bruk, når de nå plasnlegger utbyg-

Dametrimmens juleviuse 0202

Et bestllingsverk til juleavslutningen i grillkåta til Gunn og Torfinn. Mandag 16. desember

No nærme det seg jula og grua tennes på
i kåta bort med elva alle damen samles nå.
I gryta e det julegrøt og no skal alle få
-men den som ikkje lika grøt må bærre sett å sjå!

Vi har tatt juleferie fra dametrimmen vår -
så korsen ska det gå med julemage og med lår?
Vi må kan hende ta oss i nakken kver og en`-
Og trimme litt i heimhusan i juleferien.

Men vi vil gjerne takke ho trenerdama vår-
Anitasom har trimma oss i ganske mange år.
Kvar tirsdag ti på åtte i Grendehuset's sal,
der tøyte vi og strekk oss opp mot taket som en gal.

Musikken som vi bruke den variere no -
med korsang ifra Ankenes når vi ska "ligg i ro".
Og "tusen tommeltotta" da bi det hopp og sprett.
Det flott å bruk musikk når man skal trene rett og slett.

Men mannfolkan i bygda dem møte ikkje opp-
sjøl om dem e blitt invitert te trimming av sin kropp.
Men tilbudet det står ved lag vess noen av dem vil-
Kem tør å bi den første, ja der e vi litt i tvil!

Så sett vi her i kåta og slappe av ei stund
og tenke på at livet e ganske bra i gruinn!
Vi har det jo så kjekt i lag - vi e en sabla gjeng
Og snart ska alle ta farvel og kom seg heim i seng.

No e det siste verset på julevisa vår-
ska tru om nissen dukka opp med sekken sin i år?
Vi takke vil for grøten og kåtas varme ly -
og Gunn, du valgte rett- han Halvdan vil nok blitt til "bry".

-Arna

Forsidebåt i august

Hildringstimen fikk lov til å pryde Seilmagasinet's forside på bladets augustnummer. Anledningen var en hederlig plassering under årets Vestfjordseilas.

Hildringstimen seilet nemlig inn som nummer tre i Nordskoteregattaen, og ble nummer to av de 14 nordlandsbåtene som la over Vestfjorden siste helga i juli.

At gammel teknologi er på høyden med de moderne regattamas- kinene, viste det faktum at raskeste båt over fjorden, av samtlige 49 båter

som startet, var en fambøring. Blant de 5 raskeste båtene, var der tre nord- landsbåter.

Seilmagasinet's journalister var overveldet, og gav altså forsiden til Hildringstimen. Smilende i framskot- ten sees rederinna sjøl - ho Sølvi.

Hildringstimen tar for tiden vinterlur i Kongsbakknustet, men stevner for Lofotfiske i slutten av mars. Både Svein, Martin, Ingrid og Hans mønstrer på fra Vidrek i år. Til sommeren venter både Vestfjordregatta, og landsstevne i Brønnøysund, og vi gleder oss allere- de!

-Anders

Telefonliste for bygda

Navn	Telefon	Mobiltelefon	Epost
Bjerkelund, Alf-Harald og Randi	76 95 96 71	917 26 124 (AH)	
Bjerkelund, Kåre	76 95 96 27	905 52 025	
Bjerkelund, Øystein	76 95 96 27	416 21 009	
Brink, Arne og Gerd	76 95 96 35	958 82 964 (G)	
Dahl, Olga	76 95 96 14		
Eidissen, Anne-Berit og Gaute	76 95 96 53	958 83 423 (A)	vidrek@start.no
Eidissen, Asbjørn	76 95 96 53	414 25 630	
Eidissen, Oddmund	76 95 96 53	48133343	
Eilertsen, Ingebjørg og Osvald	76 95 96 18	901 25 037 (I), 990 33 401 (O)	
Eilertsen, Svein Yngve	76 95 96 18	917 67 715	
Flønes, Arna	76 95 96 20	415 73 648	kor@online.no
Gundersen, Hans og Ragnhild	76 95 96 55	945 08 441 (H) 952 02 183 (R)	hans.gundersen@gunsim.no
Hansen, Gerd Rigmor og Rolf	76 92 71 51		
Hansen, Geir Eirik	76 96 01 19	901 95 376	
Hansen, Gunnar og Toril Ranheim	76 95 96 42		
Hansen, Marius	76 95 96 42	959 42 299	
Hansen, Monica	76 95 96 36	414 74 742	
Indregard, Martin	76 95 96 21	907 72 497	martini@online.no
Indregard, Rønnaug	76 95 96 43	991 65 924	rindre@online.no
Jensen, Trond	76 95 96 63	990 18 996	
Johansen, Harry	76 95 96 15		
Johansen, Lill Ann og Øystein	76 95 92 52	909 37 667 (Ø)	
Kongsbakk, Jørgen og Anna	76 95 96 17		
Kristiansen, Frida	76 95 96 77	913 42 909 (F)	
Larsen, Gunn og Torfinn	76 95 96 32	907 26 025 (T)	torfinnl@c2i.net
Larssen, Agnar	76 95 96 31		
Nordstrøm, Mary-Ann og Gunnar	76 95 96 84		
Nygård, Gunvor	76 95 96 45	905 76 113	
Olsen, Berit	76 95 96 40	922 93 352	
Olsen, Olga	76 95 96 59		
Olsen, Ole Magnus	76 95 96 40	977 10 965	
Olsen, Torgunn	76 95 96 40	971 87 286	
Overvåg, John Martin og Liv	76 95 96 46	913 71 873 (JM)	
Ravn, Alma	76 95 96 51		
Ravn, Anita Didriksen og Svein	76 95 96 61	481 05 493 (A), 957 78 318 (S)	
Ravn, Idun	76 95 96 61	971 18 937	
Ravn, Mari	76 95 96 61	481 05 493	
Ravn, Silje	76 95 96 61	957 78 318	
Ravn, Børge Johnny	76 95 96 94	905 42 874	
Ravn, Edmund	76 95 96 12		
Ravn, Kjell-Olav	76 95 96 20	909 97 316	kor@online.no
Ravn, Lise	76 95 96 20	993 66 098	
Ravn, Åge Flønes	76 95 96 20	476 23 483	bewarez@frisurf.no
Rønning, Brita og Embret	76 95 96 44	907 85 535 (B)	
Røssås, Gerd og Jan	76 95 96 22	975 13 070 (J)	
Sand, Per	76 95 96 74	916 29 085	
Sandvoll Jensen, Erlend	76 95 96 63	926 22 133	erlend.sandvoll@c2i.net
Sandvoll, Unni Gustavson	76 95 96 63	926 02 928	
Solberg, Thor Ivar Morten	76 95 96 36	976 88 608	
Solum, Anita	76 96 01 19		
Stensland, Geir Rune	76 95 65 76	480 98 449	
Utnes, Line	76 95 65 76		
Åsheim, Marit	76 96 04 04		

Dersom du har fått eller får epostadresse, eller endrer mobilnummer, kan du maile endringa til kor@online.no, så blir den lagt inn på nettversjonen av Austavinden.